

9. PŘÍLOHY

- Příloha 4.3.A: Postoj veřejnosti ke korupci (doplňující text, tabulka)
- Příloha 4.3.B: Aktéři OOS v antikorupčním aktivismu (doplňující text)
- Příloha 4.3.C: Hospodářské noviny a jejich informování o korupci (doplňující text, obrázek)
- Příloha 4.3.D: Ostatní média a jejich informování o korupci (doplňující text, obrázek)
- Příloha 4.3.E: Přístup státní správy k potírání korupce (doplňující text)
- Příloha 4.3.F: Přístup samosprávy k potírání korupce (doplňující text)
- Příloha 4.3.G: Téma korupce a politické strany (doplňující text)
- Příloha 4.3.H: Legislativní opatření v boji proti korupci (doplňující text, tabulky)
- Příloha 4.3.CH: Přístup EU k potírání korupce (doplňující text)
- Příloha 4.3.I: Aktéři v antikorupčním aktivismu – EU (doplňující text)
- Příloha 4.3.J: Legislativní opatření – EU (doplňující text)
- Příloha 4.3.K: Přístup mezinárodních organizací při potírání korupce (doplňující text)
- Příloha 4.4.A: Seznam aktérů – individuální rozhovory
- Příloha 4.4.B: CSR dle jednotlivých pilířových oblastí (tabulka)
- Příloha 4.4.C: Aktéři komerčního sektoru v antikorupčním aktivismu (doplňující text)

Příloha 4.3.A:

Postoj veřejnosti ke korupci

V případě přístupu k otázce postoje veřejnosti jako struktury politické příležitosti je vhodné připomenout členění Pavola Friče z roku 1999 (Frič a kol., 1999 : 109-112), který upozornil na čtyři typy postojů ke korupci: ideologizující, moralizující, flegmatický a pragmatický postoj. Nejčastějším přístupem se v šetření z roku 1998 stal ideologizující postoj. Lidé vnímající korupci jako projev rozkládající morálku společnosti spojovali její existenci se selháním parlamentu, vlády, policie, soudů. Druhým typem je moralizující postoj. Tito lidé odsuzují korupci, ale jsou vůči ní pasivní. Při srovnání s ideologizujícím postojem tento druhý postoj nehledá řešení prostřednictvím změny politického režimu. P. Frič předkládá ve své práci ještě další dva postoje, flegmatický postoj korupci neodsuzuje, ale zároveň ji nevyužívá. Posledním postojem v rámci uvedeného členění je pragmatický postoj vůči korupci. Zde se dle autora jedná o lidi, kteří korupci odsuzují, ale jsou ochotni aktivně využívat korupčních norem.

Podobné postoje veřejnosti potvrdily také další výzkumy realizované přibližně ve stejném období.¹ O přístupu veřejnosti k projevům a dopadům korupce do prostředí společnosti hovoří závěr výzkumu agentury Gfk z roku 2001², který sledoval také postoj veřejnosti k otázce výskytu korupce a možného dopadu na tvorbu vrstev bohatých, které od chudých odlišuje jejich zainteresovanost brát úplatky a z druhého pohledu pohled na chudé jako na ty, kteří jsou chudí také díky tomu, že se nemohou aktivně účastnit korupčního jednání na straně toho, kdo úplatky přijímá (Gfk, 2001). Stejný výzkum přinesl také zajímavá srovnání let 1998 až 2001 v otázce spojitostí mezi tím, že občané žijí v prostředí ovládaném korupcí a jejich znečitlivění vůči tomuto problému ve smyslu rezignace na efektivní boj proti korupci.

---

¹ Výzkum korupce Centra pro výzkum veřejného mínění z dubna 2001 přinesl závěr, ve kterém respondenti uvádějí nejčastěji korupci zasažené instituce politické strany (s hodnocením 4,02 na stupnici, kde 5 znamená nejvyšší korupci), následované státní správou (3,7), bankami (3,7) a policií (3,6). Obdobný výzkum provedl ve stejném období také agentura SC&C, jehož závěrem je zjištění, že největší výskyt korupce je opět ve státní správě a policii.

² Zpráva o korupci v České republice v roce 2001 a o plnění harmonogramu opatření Vládního programu boje proti korupci

Tab. 4.6 – postoj veřejnosti ke korupci (Gfk, 2001)

Do jaké míry souhlasíte s názorem,...	1.	2.	3.	4.	5.
že díky korupci se vytváří vrstva bohatých lidí, kteří mají lepší možnosti brát úplatky než ostatní	37%	35%	13%	5%	10%
rozšíření korupce a úplatkářství vede k chudnutí lidí, kteří nemají možnost brát úplatky	23%	31%	23%	12%	11%
běžný člověk úplatek dát musí, když chce dostat to, na co má nárok	7%	22%	45%	15%	11%

(1. zcela souhlasím, 2. spíše souhlasím, 3. spíše nesouhlasím, 4. vůbec nesouhlasím, 5. nevím)

Nárůst skepse vůči schopnosti vlády řešit problémy s korupcí pokračoval také v dalších letech. Dle zjištění agentury Gfk z roku 2009 byl mezi rokem 2006 až 2009 došlo k navýšení o 11 procentních bodů (viz TZ Gfk z roku 2009+2010). „*Necelá polovina dotázaných (47 %) se domnívala, že se míra korupce v příštích třech letech ještě zvýší. Optimisticky posuzovala vývoj situace jen 4 % dotázaných.*“ (Gfk, 2009) Z hlediska postoje veřejnosti k dávání úplateků se například v roce 2009 přiznalo 41 % dotazovaných. Změna v postoji veřejnosti byla v průzkumech zaznamenána v roce 2010, kdy opět agentura Gfk komentovala nový trend: „*Téměř polovina (46 %) obyvatel je dnes přesvědčena, že stávající politická reprezentace má skutečně zájem bojovat s korupcí*“. Například 69 % dotazovaných s vysokoškolským vzděláním uvedlo, že politická reprezentace má zájem s korupcí bojovat.

Politickou příležitostí byla také zvyšující schopnost tématu boje proti korupci ovládat svoji aktuálností a celospolečenskou závažností veřejnopolitické diskuse. K tomu přispěla velkou měrou celková, dlouhodobá nespokojenost veřejnosti. Že korupce patří mezi oblasti veřejného života s nevyšším vývojem meziroční nespokojenosti občanů³ potvrdilo srovnání let 2004 až 2011. Celkem 78 % dotazovaných během terénního šetření v prosinci 2011 vyjádřilo nespokojenost se stavem korupce v České republice. Tento počet odpovídá skupině klíčových témat, u kterých veřejnost projevila svou nejvyšší nespokojenost. Do této kategorie patřila oblast nezaměstnanosti, sociálních jistot a stavu veřejných financí. Všechna témata z uvedené kritické kategorie jsou úzce propojená s obecným tématem pocitu ohrožení veřejnosti v době hospodářské krize.

Vnímání korupce z hlediska kritiky hodnocení jednotlivých oblastí v čase vykazuje ve výzkumech CVVM dlouhodobě pozici mezi nejhůře vnímanými oblastmi. Při srovnání let 2004 a 2011 došlo k nárůstu o 14 % (2004: 64 %; 2011: 78 %). Meziroční srovnání let 2010 a

³ CVVM, Hodnocení vývoje vybraných oblastí veřejného života během roku 2011, CVVM

2011 ukazuje na největší meziroční nárůst nespokojenosti o 16 % (2010: 62 %). Při srovnání kritického hodnocení korupce s dalšími oblastmi veřejného života převyšuje nespokojenost s korupcí o 53 % oblast životního prostředí (2011: 25 %), oblast zdravotnictví o 22 % (2011: 56 %), školství o 34 % (2011: 44 %). Jedinou oblastí, která téma korupce v roce 2011 o 2 % převyšovala, byla nezaměstnanost (2011: 80 %).

Příloha 4.3.B:

Aktéři OOS v antikorupčním aktivismu

RESPEKT Institut

Organizace byla založena již v roce 2001 při týdeníku Respekt. Největší aktivitu vyvíjí dlouhodobě v oblasti organizování veřejných diskusí na téma politická korupce v České republice. Pozornost zaměřuje v posledních letech také na doprovodné aktivity ve formě putovních výstav představujících nejznámější korupční skandály. V poslední době navíc organizace podporuje také projekt “Zaostřeno na korupci”.

Naši politici

Organizace, jejíž hlavní činností je správa informačního portálu se zaměřením na informace o činnosti veřejné správy. Projekt primárně sleduje činnosti volených zástupců, kteří určují výkon veřejné správy v České republice.

Veřejnost proti korupci

V roce 2011 vznikla nezávislá iniciativa podporovaná okruhem osob často s politickou minulostí. Organizace je aktivní v předkládání návrhu na úpravu Zákona o veřejných zakázkách, stejně tak oficiálně v roce 2011 představila vlastní návrhy na opatření v boji proti korupci. Organizace úzce spolupracuje s Nadačním fondem proti korupci. Sdružení chce dle vlatních slov prosadit zásadní změny politického a společenského systému, který by měl zajistit obranu proti všudypřítomné korupci. Hlavním sdělením sdružení je konstatování existence systémové korupce.

Ekologický právní servis (EPS)

Ekologický právní servis je nevládní nezisková organizace založená v roce 1995. Svým zaměřením se specializuje na ovlivňování legislativních procesů. V oblasti boje proti korupci sehraává důležitou roli v případě otevřené diskuse ve věci novely zákona, jenž se vztahuje ke kompetencím Nejvyššího kontrolního úřadu. Organizace je v poslední době také významně v připomínkování dokumentů východisek pro vytvoření metodiky hodnocení korupčních rizik.

Pankrácká výzva

Na konci října 2011 zareagovalo 12 protikorupčních organizací (včetně například TI, Oživení, EPS) na neprůhlednou situaci v řízení podniku ČEZ a prostřednictvím tzv. Pankrácké výzvy žádalo o odvolání Martina Romana z dozorčí rady ČEZ. Současně s tím žádali signatáři výzvy zákaz obchodování s anonymními firmami ve stanovách ČEZ a apelovali na nutnost kontrol NKÚ ve společnostech ovládaných státem.

Fórum dárců / Byznys pro společnost

Organizace, jejímž členy jsou společnosti, které se věnují oblasti dárcovství. Na základě činnosti této organizace vzniklo následně také sdružení Byznys pro společnost, které se zaměřuje na rozvoj oblasti CSR v českém prostředí. Aktivity této organizace mají výrazně edukativní charakter. Mezi partnery projektu patří velké korporace a stejně tak zástupci různých nadačních fondů. Politický vliv obou sdružení je spíše minimální, sílu je možné najít na úrovni přípravy metodických dokumentů a ve schopnosti přenášet konkrétní zahraniční zkušenosti do České republiky.

Etické fórum České republiky

Sdružení podporující etické podnikání v České republice u firem prostřednictvím jejich etických auditů (tzv. Podnik Fair Play). Aktér nemá přímý potenciál aktivně spoluvytvářet politiku, svými projekty přesto působí na popularizaci etického přístupu firem k podnikání.

Příloha 4.3.C:

Hospodářské noviny a jejich informování o korupci

V únoru 2010 redakce Hospodářských novin poskytla další články věnující se problému korupce. Ve článku ze 16. února 2010⁴ redakční tým upozornil na reakci vyvolanou medializací podezření v případě tendru Českého statistického úřadu, kdy zmiňuje brněnskou firmu SONO, která následně upozornila na jednání starosty městské čtvrti Žabovřesky, který po firmě údajně požadoval úplatek čtyř milionů korun za stavební povolení. Článek současně obsahoval také hypotézu autora Petra Honzejka vycházející ze šetření společnosti Ernst & Young. *„Ve firmách, které dosud poslušně platily, to vše. Podle svědectví už úředníci často nepožadují pět, ale deset až dvacet procent z ceny zakázky. A řada firem na to už prostě nemá. Růst sazeb na úplatkářském trhu je dusí stejně jako vysoké sazby úvěrů. Následovat může úvaha, zda není výhodnější ze systému vystoupit. Bojovat proti korupci začíná být in. Firmy jako Skanska přicházejí s protikorupčními kodexy. Nedá se samozřejmě vyloučit, že si jen chtějí pořídit hezký make up (podle průzkumu Ernst and Young věří v Česku v poctivost svých šéfů jen 13 procent zaměstnanců). Tím by ale riskovaly, že pokud je někdo chytne za ruku, bude průsvih o to větší. Jednodušší bude předpokládat, že to myslí celkem vážně, protože docházejí peníze a míra je naplněná. Můžeme opatrně formulovat hypotézu, že řešení korupce se zvolna zmocňuje trh.“*

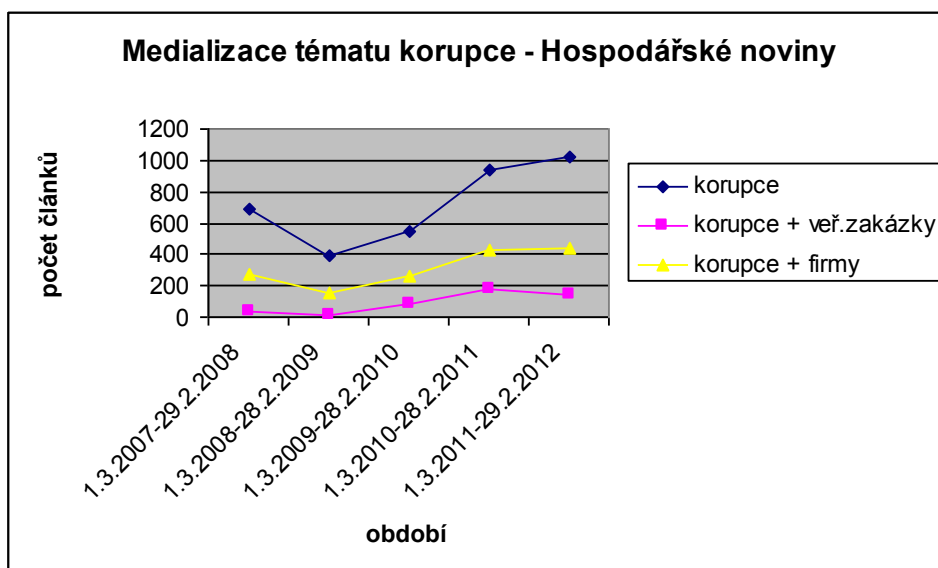
Hospodářské noviny věnovaly pozornost také dalšímu silnému projevu nespokojenosti privátní sféry s nárůstem korupce. Například 19. září 2011 zveřejnily článek⁵, který sledoval přístup firem ke korupci, ve kterém kromě výstupu podnikatele Andreje Babiše byly popsány komentáře zástupců dalších firem: „Poměry v byznysu i v justici jsou neudržitelné, něco se udělat musí,“ Jiří Šimáně, majitel skupiny Unimex, zakladatel letecké společnosti Travel Service. *„Vláda se pokouší situaci zlepšit, jenomže to jde příliš pomalu a ne dost razantně,“* Zbyněk Frolík (společnost Linet). Ve stejném článku jsou také připomínány aktivity Americké obchodní komory a Německo-české obchodní komory, které současně upozorňují na negativní dopady korupčního prostředí směrem k zahraničním investorům.

---

⁴ HONZEJK, P. Tržní řešení korupce, HN, Názory, 16.2.2010.

⁵ KUBÁTOVÁ, Z. Elitě byznysu došla trpělivost s korupcí, HN, 19.9.2011.

Obr. 4.4 – Medializace tématu korupce v Hospodářských novinách

Poznámka: a) korupce - 689/394/547/937/1019

b) korupce včetně veřejných zakázek – 37/15/78/173/140

c) korupce včetně firem – 269/156/260/424/440

Zdroj: Vlastní šetření prostřednictvím MediaSearch společnosti NEWTON Media.

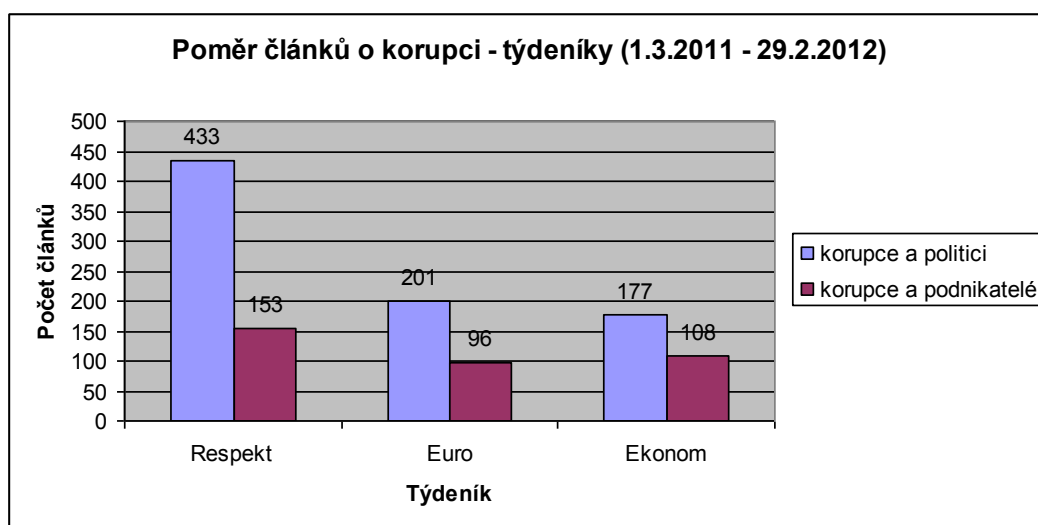
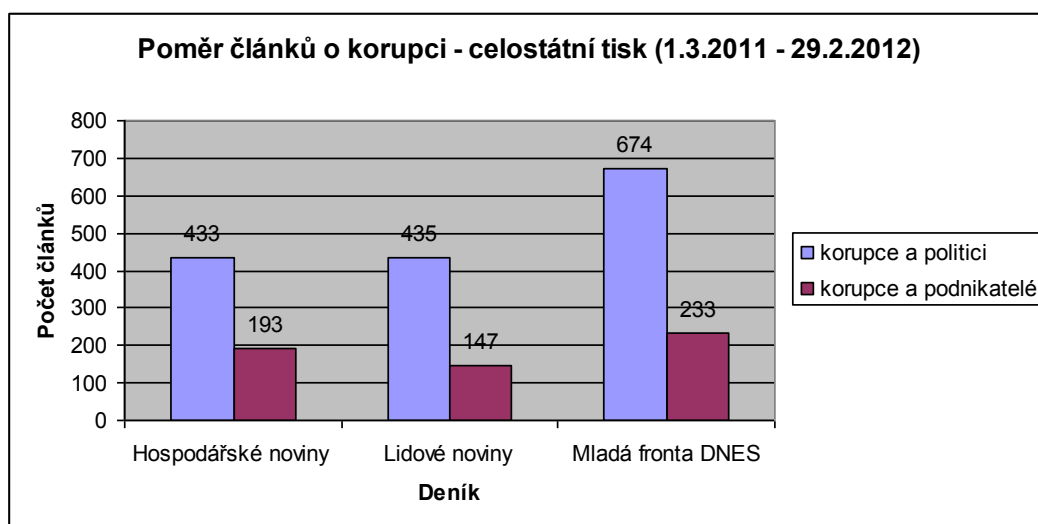

Příloha 4.3.D:

Ostatní média a jejich informování o korupci

Zájem médií o korupci a informace o politicích a podnikatelích za období 1. března 2011 až 29. února 2012 ukazuje srovnání třech hlavních celostátních deníků a tří hlavních ekonomických týdeníků (Obr. 4.7.; 4.8). Ve sledovaném období bylo u všech titulů nalezeno v průměru o více než polovinu článků obsahujících téma korupce a politiků oproti tématu korupce a podnikatelé. Největší prostor medializace získalo téma korupce a politici v deníku Mladá fronta DNES, v případě týdeníku věnovala největší pozornost tématu korupce a politici týdeník Respekt.

Obr. 4.5; 4.6 – Medializace tématu korupce / celostátní média

Zdroj: Vlastní šetření prostřednictvím MediaSearch společnosti NEWTON Media.

V souvislosti s celkovou medializací tématu korupce v českých médiích je nutné sledovat také kontext mediálních výstupů a jejich odborného přístupu. V této souvislosti je nutné upozornit například na velmi malý počet mediálních výstupů u všech českých médií v období 1.3.2011 až 29.2.2012, ve kterých se objevují označení jako „systémová korupce“ (270 článků) nebo „politická korupce“ (547 článků)⁶. Z hlediska medializace zájmových skupin aktivních v boji proti korupci je ve stejném období zaznamenáno 1835 mediálních výstupů k Nadačnímu fondu proti korupci, 669 článků o sdružení Veřejnost proti korupci a 2466 mediálních výstupů obsahujících Transparency International.

---

⁶ Převyšující počty článků zmiňujících neziskové organizace proti článkům obsahujícím například pojem systémová korupce je možné volně interpretovat zájmem médií o vyjádření a medializace aktivit organizací bez hlubšího uchopení problému v podobě, které organizace médiím nabízejí.

Příloha 4.3.E:

Přístup státní správy k potírání korupce

Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 při ohlédnutí do předchozích let z hlediska statistik uvádí, že „*možnou pozitivní změnu trendu v odhalování korupce naznačuje vývoj za období od 1. ledna do 30. září 2010. Oproti srovnatelnému období roku 2009 bylo zjištěno o 31 případů úplatkářství (z toho 27 případů podplacení) více, tj. o 34,4 %.*“ Pro pochopení vlivu odhalených korupčních jednání je nutné si všimnout ale také údajů vztahujících se k méně známým případům a kauzám. Statistiky posledních let poukazují na spíše malý počet odhalených trestných činů úplatkářství, z čehož lze dle autorů výše zmíněného dokumentu dlouhodoběji usuzovat, že „*naprostá většina korupčního jednání zůstala v latenci*“.

Uvedené statistiky z 2000 až 2010 odhalují například značný výkyv v podobě nárůstu počtu odhalených trestných činů úplatkářství v roce 2004. Oproti tomu nejnižší počet těchto činů bylo zjištěno a objasněno v roce 2007. Počty odhalené korupce z hlediska teritoriálního výskytu z roku 2009 ukazuje na jasnou dominanci Prahy, mezi další korupcí postižená města patří Brno, Kladno, Pardubice a Ostrava. Při členění teritorií na tzv. okresy dominuje statistikám let 2000 až 2009 Praha, kterou následuje okres Brno-město a Kladno. Největší podíl všech odhalených trestných činů úplatkářství je tak v místech s koncentrovanou politickou mocí a silnou podnikatelskou zónou.

Vláda ČR současně rozhodla svým usnesením ze dne 14. září 2011 č. 691 o připojení k mezinárodní iniciativě Partnerství pro otevřené vládnutí. Ve stejné době Vláda ČR byla pověřena předsedkyně Legislativní rady vlády a současně předsedkyně Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí přípravou plánu, jenž má vést k dosažení otevřeného vládnutí a naplňování zásad Open Government Partnership. Úřad vlády ČR na začátku roku 2012 inicioval veřejné diskuse. Otevřeně se diskutovalo nad tezemi tzv. Akčního plánu s cílem stanovit priority předložených tezí a pojmenovat klíčová témata budoucího Akčního plánu. Do procesu byly zapojeni zástupci akademické obce a nestátního neziskového sektoru. Diskuse probíhala v roce 2012 také prostřednictvím sociálních sítí a prostřednictvím standardních médií.

Ministerstvo pro místní rozvoj

Resort zaměřený na metodické provádění procesu zadávání veřejných zakázek a současně spravuje Informační systém o veřejných zakázkách, současně s tím spravuje také Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Expertní skupina pod vedením ministra v roce 2011 představila diskutovaný návrh Zákona o veřejných zakázkách, s jehož případným neúspěchem spojoval své setrvání na resortu ministr.

Ministerstvo financí

Ministerstvo s vlastním protikorupčním programem, jenž popisuje riziková místa, funkce a činnosti v rámci ministerstva. Interní protikorupční opatření vycházejí ze schválených aktualizací Strategie vlády v boji proti korupci. Již v roce 2004 představil tento resort například Protikorupční linku Ministerstva financí, na kterou je možné oznamovat případy korupci v rámci výkonu činnosti ministerstva. Stejně tak jako Ministerstvo pro místní rozvoj je také tento resort například členem Platformy pro transparentní zakázky.

Ministerstvo vnitra

Klíčový resortem v otázce aktivního vládního boje proti korupci, který je garantem Meziresortní koordinační skupiny pro boj s korupcí. Smyslem činnosti skupiny je maximální snaha o naplňování Strategie vlády v boji proti korupci. Od roku 2010 existuje také tzv. Poradní sbor ministra vnitra pro boj s korupcí, jehož členy jsou mimo jiné také zástupci nevládních neziskových organizací a oborových sdružení firem. Ministerstvo je aktivní také v oblasti dotační politiky, kde poskytuje finance na provoz protikorupční linky 199 (linka byla zrušena v dubnu 2012). Speciální protikorupční linka byla veřejnosti představena již v roce 2006, díky IV/2 usnesení vlády ze dne 18. června 2007 č. 676, se do České republiky dostal nový fenomén, kdy byl poprvé veřejnosti představen protikorupční nástroj, jenž není spravován ústředními orgány státní moci, čímž došlo k splnění základního předpokladu její nestrannosti. Převedení provozu na nestátní subjekt bylo provedeno se záměrem navýšení důvěryhodnosti celého projektu.⁷

---

⁷ První měsíce provozu linky podkryly již některé možné nedostatky, mezi které patřila vysoká disproporce mezi celkovým počtem volajících osob a skutečně relevantních volání (např. z počtu 3270 telefonů za první tři měsíce bylo zaznamenáno pouze 336 relevantních telefonů), druhým alarmujícím signálem prvních měsíců byl výrazný pokles telefonů během prvních týdnů a měsíců, jenž byl vysvětlován nedostatečnou publicitou, která významně oslabovala po úvodní tiskové konferenci. (V prvním týdnu (od 19. do 26. září) zavolalo na číslo 199

Ministerstvo spravedlnosti

Významným aktérem, který se v poslední době například velkou mírou věnuje otázce nutné novely zákona o státních zástupcích, tzv. reformu státního zastupitelství, jež by například umožňovala větší autonomnost státních zástupců na politické vůli.

Vládní výbor pro koordinaci boje proti korupci

Na základě usnesení vlády ze dne 27. dubna 2011 byl vládou zřízen Vládní výbor pro koordinaci boje proti korupci. Jedná se o poradní orgán, který se ve své činnosti věnuje boji proti korupci a současně s tím související metodikou hodnocení korupčních rizik. V souladu se schválenou strategií vlády v boji proti korupci kontroluje protikorupční činnost jednotlivých ministerstev a nabízí metodickou pomoc. Jedná se o aktéra, jehož jednotlivé kroky jsou vnímány jako výrazně politicky orientované, neboť jeho složení je primárně tvořeno z politicky aktivních aktérů. Oslabujícím prvkem je personální zapojení zdiskretivané politické strany Věcí veřejných.

Národní ekonomická rada vlády

V roce 2009 v době první vlny ekonomické krize vznikla na základě iniciativy premiéra Mirka Topolánka Národní ekonomická rada vlády. V jejím rámci se následně ustanovil expertní tým zaměřený na řešení boje s korupcí. Vedením týmu byl pověřen člen rady Pavel Kohout. Skupina v létě roku 2011 představila Sborník textů pracovní skupiny pro boj proti korupci. Dokument se kromě zadávání a vyhodnocování veřejných zakázek věnuje také mezinárodnímu srovnání korupce a roli Národní kontrolního úřadu. Součástí iniciativy je také manuál, který poskytuje obcím rady jako dosáhnout transparentní komunikace s veřejností. Slabinou uvedeného aktéra je prakticky nulový politický mandát a v minulosti velice malá odezva politiků na předložené veřejnopolitické dokumenty.

Nejvyšší kontrolní úřad

Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán vykonávající kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Postavení, působnost, organizační strukturu a činnost upravuje zákon č. 166/1993 Sb. o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších

---

cca 1850 volajících, v týdnu od 17. do 24. října vytočilo číslo 199 cca 1140 volajících, v týdnu od 9. do 16. listopadu vytočilo číslo 199 cca 280 volajících).

předpisů (viz web NKÚ). V minulosti nedisponoval NKÚ kompetencemi výkonu kontroly na úrovni samosprávy. V rámci novely Zákona byla v roce 2011 diskutováno rozšíření pravomocí na obce, následně byl do Sněmovny předložen návrh ze strany Ústavně právní výbor a výbor pro veřejnou správu doporučily, který obsahuje také záměr rozšíření kompetencí na státní akciové firmy.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Oblasti korupce se věnuje na ÚOHS Sekce veřejných zakázek, která se zaměřuje na řešení návrhů vztahujících se k možnému pochybení v postupech zadavatelů veřejných zakázek. Uvedená sekce disponuje celkem čtyřmi odbory, které se věnují konkrétním případům. Činnost je zaměřena také na metodickou podporu. ÚOHS je aktér s dispozicemi a mocí dohledu a kontroly nad průběhem veřejných zakázek. Současný stav ovšem vypovídá o menší zainteresovanosti, jež se redukuje především na formální charakter dohledu. Příčiny lze nalézt na úrovni prioritizace hlavních úkolů ÚOHS, tj. upřednostňování viditelných případů s celostátním dopadem, u nevyjasněnosti kompetencí a v absenci kvalitních lidských kapacit.

Rámec otevřenosti politického systému dokresluje vývoj v přístupu veřejné správy. Mezi hlavní principy moderní veřejné správy patří princip otevřenosti. Informační otevřenost veřejné správy je postavena na principu tzv. publicity (veřejnosti) veřejné správy. *„Princip otevřenosti znamená, že veřejné jsou všechny informace kromě těch, které stanoví zákon. Jde o princip opačný tomu, který platil ve veřejné správě do r. 1991 (princip diskrétnosti – důvěrnosti veřejné správy). Do té doby bylo veřejné jen to, co stanovil zákon. Tuto změnu přinesla Listina základních práv a svobod, do praxe ji vnesl zejména zákon o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb. (dále jen InfZ)“* (TI-ČR, 2008).

Příloha 4.3.F:

Přístup samosprávy k potírání korupce

Podle údajů Ministerstva pro místní rozvoj bylo například v roce 2010 otevřeným způsobem zadáno pouze 36 % z celkového počtu veřejných zakázek⁸. Tématu otevřenosti veřejné správy se již v roce 2007 věnoval obsáhlý výzkum společnosti Oživení „Kvalita a transparentnost zadávání veřejných zakázek okresními městy v ČR“⁹, který sledoval nastavení interních pravidel pro zadávání veřejných zakázek u 71 bývalých okresních měst a výskyt zveřejnění informací o zakázkách malého rozsahu na internetových stránkách měst. Prvním předmětem zkoumání byla kvalita interních pravidel. Výzkum pozoroval indikátor existence interních pravidel, systém odpovědností a pravomocí v případě zadávání veřejných zakázek, úpravy zastoupení zadavatele mandatářem, úpravy hodnocení víceprací a úpravy zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Druhým sledovaným předmětem výzkumu byla transparentnost veřejných zakázek, u kterých se výzkum u bývalých okresních měst zaměřil na umístění zvláštního odkazu na veřejné zakázky na internetových stránkách města, poskytování informací o investičních záměrech, o vyhlášení zakázky, dále informací o průběhu soutěže a na dobu archivace údajů na internetu.

*Závěry výzkumu z roku 2007 přinesly zjištění, kdy „interní pravidla mělo v platnosti 63 měst, pouze 6 měst je mělo zveřejněno na internetu, žádné město nemá regulováno zastoupení zadavatele třetí osobou (mandatářem), pouze 4 města využívají otevřené soutěže pro veřejné zakázky malého rozsahu, pouze ve 3 městech nemohou politici ovlivňovat administrativní přípravu zakázek, pouze 2 města mají upraveno hodnocení víceprací, v žádném neposuzuje vícepráce nezávislá komise, zveřejňování informací o veřejné zakázce malého rozsahu je na velmi nízké úrovni, jakoukoli informaci o vyhlášení veřejné zakázky volně zveřejnilo v průměru 41,2% měst, informace o dalším průběhu soutěže 12,3% měst a informace o realizované zakázce pouhých 2,1% zveřejňování informací o veřejné zakázce malého rozsahu je jen minimálně zaručeno v interních pravidlech“.*¹⁰

---

⁸ Statistika veřejných zakázek MMR ČR za rok 2010.

⁹ Výzkum Oživení. *Www.oziveni.cz* [online]. 2007 [cit. 2010-05-01]. Možnosti kontroly veřejných zakázek. Dostupné z WWW: <<http://www.bezkorupce.cz/documents/ostatni-prezentace/kontrola-vz-usti-n-labem-07.ppt>>.

¹⁰ V reakci na výzkum společnosti Oživení z roku 2007 vznikla pro města nová webová aplikace. Databáze veřejných zakázek a investičních záměrů pro zveřejňování všech klíčových informací o procesu zadávání a realizace veřejných zakázek na internetových stránkách zadavatele městům nabídlo právě sdružení Oživení.

Další průzkum zaměřený na otevřenost veřejné správy při výběrových řízeních realizovala organizace Oživení v roce 2011¹¹ Tento průzkum ukázal, že otevřená řízení se vyskytují pouze v jedné třetině z celkového počtu veřejných zakázek (36 až 37 % z celkového počtu). Průzkum současně upozornil na trend poklesu objemu veřejných zakázek v letech 2007 až 2010 realizovaných prostřednictvím otevřených řízení (v r. 2008 to bylo 64 %, v roce 2010 pak 47 %).

Otevřenost veřejné správy je možné popsat také prostřednictvím participace na průběžně zkoušených preventivních protikorupčních opatřeních. V roce 2005 Svaz měst a obcí založil tzv. zelenou protikorupční linku, jejíž spuštění vytvářelo na veřejnosti značná očekávání. Projekt byl postaven na předpokladu zájmu spolupráce občanů, tj. jejich občanského cítění, osobní zainteresovanosti a vůle vstupovat aktivně do řešení problematiky korupce. Projekt neměl ve svém úvodu přesně nastaveny jasně definované cíle, jejichž absence se následně demonstrovala ve velmi slabém strategickém uchopení projektu a jeho zapojení do celkového boje proti korupci, včetně adekvátní medializace. Ambice spojované s novinkou se ukázaly jako mylné a po třech letech provozu linky došlo k jejímu zrušení.

Dalším nástrojem směřující k větší otevřenosti úřadů byl edukativní projekt „Úřad bez korupce“ organizovaný vzdělávací institucí E-institut, jehož cílem bylo motivovat jednotlivé aktéry samosprávy k aktivnímu zapojení do speciálních vzdělávacích projektů se závěrečným certifikátem zaručujícím adekvátní proškolení zaměstnanců samosprávy pro oblast etického a antikorupčního jednání. Projekt se sice snažil řešit citlivou část problému, přístup státních úředníků, jeho efektivnost by ale měla být navýšena větší synchronizací s komplexnějšími legislativními úpravami. Druhý pohled na uvedený nástroj je pohled etický a „marketingový“. Certifikace nemusí dostatečně motivovat úředníky a zároveň nabízí praktickou nulovou možnost vhodným způsobem informovat veřejnost o tom, že konkrétní úředník je tzv. protikorupčně certifikovaný.

Databáze byla samosprávám poskytována zdarma a po instalaci se měla stát součástí internetových stránek obcí a měst.

¹¹ Oživení, Otevřenost zadávacích řízení v ČR, 2011.

Příloha 4.3.G:

Téma korupce a politické strany

Politické předvolební kampaně jsou politickou příležitostí z hlediska aktivního začleňování tématu potírání korupce do jednotlivých předvolebních programů politických stran. Rozsah věnovaný protikorupčním aktivitám je v oficiálních předvolebních dokumentech stran věnován v posledních letech stále větší prostor. Například při posledních volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2010 tvořily pasáže věnované korupci jednu z největších částí z jednotlivých kapitol. O aktivní komunikaci politických stran v předvolebních klání je možné hovořit již od druhé poloviny 90. let, nejvíce v době po tzv. „Sarajevském atentátu“ v roce 1997. Mimo rámec předvolební kampaně se v roce 1997 tématu korupce věnovala vláda ČR, která Usnesením č. 673 ze dne 27. října 1997 stanovila Ministerstvu vnitra „navrhnout koncepci ofenzivních metod odhalování korupce pracovníků a funkcionářů veřejné správy“ (Volejníková, 2007 : 297). Volejníková dále upozorňuje, že vládní protikorupční aktivita byla iniciována také především na základě uznání problému korupce za jeden z institucionálních problémů přístupových zemí ze strany Evropské komise. Na základě znepokojivé situace a postupným tlakem ze strany EU se během předvolebních soubojů politických stran při předčasných volbách do Poslanecké sněmovny v roce 1998 se proto o korupci začalo více hovořit také mezi politickými stranami. Nejsilnějším aktérem z hlediska proaktivního uchopení tématu potírání korupce byla v tomto roce v té době opoziční ČSSD, která svoji strategii aktivního boje proti korupci označovala jako „Akce čisté ruce“.

Následující kampaně v letech 2002 a 2006 se velmi často k deklarovanému boji ČSSD o zasazení se transparentnějšího právního prostředí vyjadřovaly již z pozici hodnotících opozičních politických aktérů, kteří primárně zdůrazňovaly neúspěchy a marná očekávání od mediálně silně podporované aktivity vládnoucí ČSSD. Obě předvolební klání byla velmi tématicky vyostřená, především v druhé polovině první dekády je možné hovořit o posilujícím trendu diskreditačních kampaní, které zasahovaly také oblast korupce.

Další nový trend v přisvojování si tématu boje proti korupci přinesly volby v roce 2010, které jasně potvrdily zájem politických stran přisvojovat si téma do svých předvolebních programů. Z velké části měla na této situaci také vliv celkové společenské klima utvářené stále větším zájmem médií popisovat jednotlivé korupční kauzy a současně také se stále větší rozladěností veřejnosti z dosavadních spíše neefektivních postupů při

potírání korupce. Obecně lze označit přístup politických stran k boji proti korupci u poslední předvolební kampani označit za z hlediska strategického přístupu si vzájemně velmi podobné. Nejčastějším navrhovaným řešením je zesílení kompetencí policie a soudů. Dále také aktivnější vypořádání se s korupcí prostřednictvím transparentnějšího přístupu k zadávání veřejných zakázek, a to včetně řešení jak z pozice dodavatelů veřejných zakázek vyčlenit firmy s neprůhlednou vlastnickou strukturou. Téma veřejných zakázek a aktivní komunikaci o vypořádání se s aktéry privátního sektoru byly tímto přístupem začleněny do veřejné diskuse.

Pravicové strany nejčastěji ve svých programech akcentovaly přísnější tresty za korupční jednání, transparentnější veřejné zakázky nebo zveřejnění protizákonně se projevujících firem (ODS), dále také aktivním využíváním elektronických aukcí, povinností jednotlivých politických subjektů zveřejňovat marketingové rozpočty spojené s kampaněmi a omezení aktivního zapojení netransparentně vedených firem v případě veřejných zakázek (TOP09). Nejaktivnější pravicový subjekt v otázce potírání korupce byla v roce 2010 nově zřízená politická strana Věci veřejné, která kromě zřízení speciálních protikorupčních soudů a prokuratury ve svém programu zdůrazňovala také například nulovou toleranci korupčních projevů u státních úředníků nebo podporu institutu korunního spolupracujícího svědka.

U středových a levicových politických stran bylo kromě zprůhlednění veřejných zakázek zmiňováno také potřebnost nového zákona o lobbyingu nebo sankce úředníkům v případě nedoloženého původu peněz u majetku v hodnotě přesahující hranici 2 mil. Kč a u nemovitosti v hodnotě vyšší než 10 mil. Kč (ČSSD). U další středové strany (KDU-ČSL) byla akcentována trestní odpovědnost uplácejících firem nebo obnovení finanční policie. V případě levicové KSČM byla v programu strany prosazována majetková příznání u majetku nad 10 mil. Kč, posílení právní ochrany zájmů státu ekonomické povahy nebo zákaz anonymních akcií¹².

Motivace politických stran k většímu zájmu o protikorupční témata souvisela s nárůstem celkové nespokojenosti veřejnosti: „*Myslím si, že politické strany zvolily toto téma už z toho důvodu, že se jedná dlouhodobě ve všech průzkumech, výzkumech jako téma, které českou veřejnost hodně trápí, takže je to podle mého názoru takový trochu tahoun na voliče.*“¹³ a současně také v přímé souvislosti s právě probíhající globální hospodářskou krizí, která jednoznačně kladla v roce 2010 nároky na jasné pojmenování řešení snížení neefektivních výdajů u státního rozpočtu: „*V současnosti, když peněz je málo, lidé se bojí o zaměstnání, bojí se o svůj stav rodinných rozpočtů a ukazuje se, že skrze korupci se ztrácí*

¹² <http://wiki.aktualne.centrum.cz/volby-2010/programy/korupce/>

¹³ (Císařová, E.), http://www.rozhlas.cz/zpravy/volby/_zprava/734857?print=1

něco kolem 15 % veřejných zakázek každý rok, tak Čechy to začíná zase trápit a začínají to velmi tlačit a apelovat do programů politických stran,“ komentoval možnou motivaci politických stran politolog Kubáček ¹⁴

---

¹⁴ tamtéž

Příloha 4.3.H:

Legislativní opatření v boji proti korupci

Legislativní opatření je možné členit na opatření vztahující se k veřejné správě, veřejným zakázkám a orgánům činným v trestním řízení (Policie ČR, státní zastupitelství a soudy). Většina platných legislativních opatření v boji proti korupci je podrobována systematickým analýzám a v případě oficiálního dokumentu Strategie vlády v boji proti korupci na roky 2011 a 2012 také existují již konkrétní návrhy na úpravu jednotlivých zákonů. Aktualizovaná podoba vládního dokumentu z roku 2011 je při srovnání s předchozími strategickými dokumenty z let 1998 až 2010 z hlediska legislativních návrhů nejkompaktnější a nejkonkrétnější. Jedním z vysvětlení je také vyšší míra participace nevládních organizací na tvorbě dokumentu a celková vyšší úroveň veřejné diskuse o korupci.

4.3.7.1 Veřejná správa

Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem není v praxi využíván, čímž není vytvářen tlak na úředníky aktivní ve věci správních řízení. V praxi byl podobně v malém množství uplatňován zákon České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Výsledkem minimálního využívání obou zákonů je nízká důvěra veřejnosti ve veřejnou správu. „Současná právní úprava zásad hospodaření s majetkem územního samosprávného celku a možností zjednat nápravu v případě jejich porušení se jeví nedostatečnou a neschopnou veřejný majetek účinně bránit proti jeho úmyslnému zmenšování. Zároveň zcela selhává plnění povinnosti vymáhat škodu způsobenou územním samosprávným celkem“ (Strategie vlády 2011-2012).

Pro omezení rizika korupčního jednání je v současné době mezi vládou a Asociací krajů ČR, Svazem měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv diskutována novela zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dále úprava zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Uvedené postupy jsou v souladu s prioritami vládního protikorupčního dokumentu. Současná podoba zákona č. 128/2000 komplikuje přístup

opozičních členů zastupitelstev k informacím, čímž se zhoršuje možnost kontroly. Stejně tak současná podoba výše uvedených zákonů znevýhodňuje některé členy zastupitelstva tím, že schůze rad jsou neveřejné.

Důležitá při potírání korupce je legislativní důslednost vymezující problematiku úředníků. Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, který je účinný od ledna 2003. Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon). Tento zákon byl v letech 2002 až 2011 dlouhodobě politicky nepodporován, přičemž nejčastějším argumentem politiků byla administrativní komplikovanost a vysoká ekonomická náročnost spojená s novým zákonem. Zmiňován je proto také ve vládní protikorupční strategii na rok 2011 až 2012.

V roce 2009 organizace Transparency International sledovala efektivnost kontrolního systému Nejvyššího kontrolního úřadu a ÚOHS v období 2006 až 2008¹⁵. Pojem efektivnost byl ve výzkumu interpretován „z hlediska toho, zda došlo k poučení subjektů, které zákon porušily. O pozitivních dopadech provedených kontrol lze hovořit pouze v případě, kdy tyto subjekty provedou nápravná opatření, která mají v budoucnu zabránit opětovnému porušování zákona o veřejných zakázkách. Pokud kontrolovaný subjekt nijak nereaguje, neměla provedená kontrola význam a jednalo se tak o zbytečně vynaložené finanční prostředky“. Výzkum ukázal, že jen 1/3 subjektů reaguje na zjištění kontrolních orgánů určením zodpovědné osoby a o trochu vyšší procento (39 %) přijímá nápravná opatření, která mají zabránit porušování zákona o veřejných zakázkách i v budoucnu. „Výsledky provedeného výzkumu jsou podstatně méně pozitivní, než závěry, ke kterým došel ÚOHS (2006). Výsledky studie dále ukazují, že subjekty více reagují na kontroly ÚOHS (než na kontroly NKÚ), přičemž důvodem je zřejmě jejich spojení s finančními sankcemi. Obecně se však efektivnost kontrol ÚOHS jeví jako poměrně nízká a institut regresu je používán velmi málo.“

Dohled NKÚ nad veřejnými zakázkami je určován zákonem č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, který upravuje postavení, působnost, organizační strukturu a činnost Nejvyššího kontrolního úřadu. Tento zákon dlouhodobě limituje kontrolu pouze na veřejné zakázky v rámci státní správy (navíc jde o kontrolu procesní, ne účelovou), čímž jsou z dohledu vyjmuty krajské samosprávy. Dohled ÚOHS je redukován na kontrolu formálního

---

¹⁵ TI-ČR, PAVEL, Jan. *Efektivnost fungování kontrolních systémů veřejných zakázek v České republice* Praha. 2009

charakteru s častým argumentem zástupců ÚOHS, že orientace na formální přístup je zapříčiněna nedostatečným množstvím odborných kapacit a nedostatek finančních zdrojů.

Z hlediska finanční kontroly hospodaření veřejné správy existuje několik zákonů. Zákon 552/1991 Sb., o státní kontrole stanoví obecná procesní pravidla pro kontrolu výkonu státní Správy. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím hospodaření v právních vztazích upravuje pravidla hospodaření s majetkem České republiky a dále formální a věcné podmínky, za kterých se stát účastní právních vztahů. Nejvíce diskutovaným je zákon č. 320 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Autoři vládní protikorupčního dokumentu upozorňují v této souvislosti na nutnost novelizace zákona, která „by měla vést ke standardizaci a transparentnosti postupů a podpořit obecný systém kontroly efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti při vynakládání veřejných rozpočtů.

Kromě externí kontroly realizované jedním subjektem směrem k druhému subjektu existují také tzv. vnitřní kontrolní systémy. Důležitou změnou bylo zavedení systému interních auditů, který se stal součástí zákona o finanční kontrole. Tímto krokem byl implementován postup využívajících interních auditorů jinak již v 90. letech obvyklý v privátním sektoru. Důležitou roli při zavádění interních auditů sehrál od poloviny 90. let Český institut interních auditorů. Relativně velký rozsah interních auditorů vyvolával očekávanou nestrannost a objektivitu. Absence jasně popsanych cílů a nedostatečné taktické napojení interních auditů na policii a soudy výrazně snižuje efektivnost. (Pavel, 2009).

4.3.7.2 Novela zákona o veřejných zakázkách

Problém porušování pravidel při procesu zadávání a následné realizace veřejných zakázek se stal v posledních letech synonymem pro obecný problém nárůstu korupce. O nutné úpravě zákona o veřejných zakázkách se otevřeně hovořilo mezi odbornou veřejností, politiky a dodavateli veřejných zakázek již několik posledních let. Za nedostatečný považovaly již v roce 2007 stávající zákon o veřejných zakázkách zástupci zadavatelů, tak i komerční firmy. Průzkum TIC v roce 2007¹⁶ například ukázal, že 69 % firem souhlasilo s monitoringem veřejných soutěží třetím, nezávislým subjektem. Na straně zadavatelů souhlasilo se zesíleným dohledem 48 % procent dotazovatelů. Mezi roky 2006 až 2010 bylo realizováno značné

---

¹⁶ Průzkum TIC, Monitoring veřejných zakázek 2007, TIC/GfK, CATI, 160 respondentů, http://www.transparency.cz/pdf/vz_pruzkum200607.pdf

množství pokusů o legislativní úpravu fungování veřejných zakázek, které vyvrcholili v komplexnější úpravou zákona schválenou na začátku roku 2012.¹⁷

Jedním z hlavních kritických bodů v diskusích mezi lety 2005 až 2011 byl problém zneužívání tzv. podlimitních zakázek, jejichž využívání v procesu zadávání veřejných zakázek v posledních letech první dekády 21. století narůstalo. Ministerstva pro místní rozvoj let ve svých statistikách například z let 2008 a 2009 odhaluje přesun nadlimitních zakázek do kategorie zakázek podlimitních (nárůst o více než 1 tis. zakázek a objemově o 8 mld. Kč). Ve stejném období byl například ale zřejmý pokles objemu nadlimitních zakázek veřejných zadavatelů meziročně o 17 mld. Kč, přestože počet zakázek ukazuje meziroční růst o přibližně 400 veřejných zakázek.

Tab. 4.7 - Statistika veřejných zakázek podle druhu zadavatele a limitu veřejných zakázek 2009 – druh zadavatele

Druh zadavatele	Limit veřejné zakázky					
	Nadlimitní		Podlimitní		Neuvedeno	
	Cena	Počet	Cena	Počet	Cena	Počet
Veřejný zadavatel	153 755 792 596	2 547	78 293 689 761	6 703	578 292 303	108
Sektorový zadavatel	65 429 561 577	371	613 561 842	39	607 671 004	10
CELKEM	219 185 354 173	2 918	78 907 251 603	6 742	1 185 963 307	118

Tab. 4.8 - Statistika veřejných zakázek podle druhu zadavatele a limitu veřejných zakázek 2008 – druh zadavatele

Druh zadavatele	Limit veřejné zakázky					
	Nadlimitní		Podlimitní		Neuvedeno	
	Cena	Počet	Cena	Počet	Cena	Počet
Veřejný zadavatel	170 340 169 944	2 167	70 419 671 506	5 541	545 583 997	47
Sektorový zadavatel	65 510 715 596	377	310 503 684	21	138 331 700	2
CELKEM	235 850 885 540	2 544	70 730 175 190	5 562	683 915 697	49

Problém nárůstu podlimitních zakázek byl pouze jedním z několika nutně řešených kritických bodů původní podoby zákona před rokem 2012. Mezi další problémová místa je možné uvést například oblast informovanosti o veřejných zakázkách, jejich účelově dělení

¹⁷ Od července 2006 nabyly účinnosti nové zákony o VZ a koncesním řízení (zákon č.137/2006 Sb., a zákon č.139/2006 Sb.), čímž došlo celkové úpravě procesu uveřejňování informací o veřejných zakázkách. Počínaje 1. 7. 2006 začaly být legislativou požadované informace k dispozici na adresách: www.isvzus.cz a www.isvz-us.cz. Na začátku roku 2008 se na základě Nařízení Komise (EK) změnily finanční limity (podlimitní/nadlimitní) pro VZ, které byly zapracovány v únoru 2008 do novely zákon č. 76/2008. Od 1. ledna 2010 došlo v oblasti zadávání VZ k několika důležitým změnám, kromě rozlišení nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek, nabylo účinnosti ustanovení zák. č. 41/2009 Sb. měnící trestní zákoník a v oblasti kvalifikace VZ byla upravena terminologie. V červnu 2010 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 179/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

nebo chybějící požadavky na členy komisí aktivních v procesu výběru dodavatelů veřejných zakázek. Velmi akcentovaným bylo také téma nejasné vlastnické struktury dodavatelů.

Na začátku roku 2012 definitivně schválený zákon o veřejných zakázkách byl připravován na Ministerstvu pro místní rozvoj od podzimu 2010, jeho finální návrh byl veřejnosti předložen na jaře roku 2011. Při přípravě návrhu zákona spolupracovalo ministerstvo s několika politickými stranami, čtyřmi ministerstvy a se zástupci Asociace pro veřejné zakázky, Platformy pro transparentní veřejné zakázky nebo Transparency International. V připravovaných návrzích expertní skupiny se od začátku uvažovalo například o vytvoření tzv. panelu expertů, zrušení důvěrných informací, prodloužení povinnosti archivace na 10 let od uzavření smlouvy nebo nové uveřejňování povinnosti.

Nová podoba zákona z roku 2012 například obsahuje u všech zakázek povinné předběžné oznámení (kromě zjednodušeného podlimitního řízení a jednacích řízení), kdy je zadavatel povinen 30 dní předem uveřejnit předběžné oznámení, které bude obsahovat i zdůvodnění nutnosti realizace zakázky. Zákon nově také zavádí přísnější postupy u významných veřejných zakázek (v České republice nad 300 mil. Kč, veřejné zakázky v kompetenci samosprávy v limitu nad 50 mil. Kč). Významné veřejné zakázky nově schvaluje v případě celostátních zakázek Vláda ČR, na úrovni samospráv potom zastupitelstvo. Ke změně také došlo v případě kvalifikací dodavatelů veřejných zakázek, a to konkrétně u omezení ekonomické, finanční a technické kvalifikace. Nová podoba zákona také snižuje limity veřejných zakázek malého rozsahu, konkrétně u dodávek a služeb na 1 mil. Kč, v případě stavebních zakázek na 3 mil. Kč¹⁸.

Velmi diskutovaným obsahem nového zákona o veřejných zakázkách byla otázka transparentního vlastnictví, tj. povinnosti vítězného dodavatele veřejné zakázky rozkrýt vlastnickou strukturu včetně dodavatelů až do fyzických osob¹⁹. Nejčastější obhajobou absence této povinnosti jsou argumenty upozorňující na negativní dopady v podobě redukce účastníků veřejných zakázek v případě firem jakou jsou rozsáhlejší výrobní řetězce nebo velkých mezinárodních skupin organizovaných na principu tzv. partnership. Další

---

¹⁸ www.mmr.cz

¹⁹ (TI-ČR, Studie národní integrity, 2011 : 188) - Podle České kapitálové agentury má 51 % českých akciových společností listinné akcie na majitele, 40 % používá listinné akcie na jméno 56 a více než 11 400 firem působících v České republice (3,36 %) má vlastníky z destinací považovaných za daňové ráje.

argumentem proti této povinnosti byla administrativní zátěž především pro střední a menší společnosti účastnící se výběrových řízení.²⁰

4.3.7.3 Novela zákona řešící kolektivní orgány právnických osob

Základním kolektivním orgánem právnických subjektů jsou dozorčí rady, jež mají vůči zřizujícímu orgánu kontrolní pravomoci. Česká legislativa uvádí dozorčí rady nejčastěji u akciových společností, společností s ručeným omezením. Dalším příkladem fungování dozorčích rad jsou státní podniky, u kterých existenci dozorčích rad určuje § 13 zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku. Dle uvedeného zákona 2/3 členů dozorčí rady do funkce volí a odvolává zakladatel. Zákon dále mimo jiné určuje, že člen dozorčí rady nemůže „*vlastním jménem nebo na vlastní účet anebo na účet osoby blízké uzavírat obchody, které souvisejí s podnikatelskou činností podniku*“.

Přístup ke složení jednotlivých dozorčích rad státních podniků je dlouhodobě kritizován jako nástroj pro zesilování vazeb mezi zástupci politických stran a komerčního sektoru. Konkrétní rizika prorůstání korupčního prostředí ve státních podnicích byla pojmenována již v roce 2010 úřednickým kabinetem Jana Fischera, jenž si objednal prověrky dozorčích rad v osmi vybraných firmách s většinovým podílem státu. Přestože tato prověrka poukázala na zvýšený výskyt tzv. trafikantů a neprůhledných vazeb, přetrvávala situace ještě také v roce 2011 za koaliční vlády Petra Nečase.²¹

Kritickou situaci měl řešit návrh Zákon o pravidlech pro výběr odborníků do funkcí ředitelů a členů dozorčích rad státních podniků a členů orgánů obchodních společností s majetkovou účastí státu a územních samosprávných celků. Tento návrh představilo Ministerstvo financí v srpnu 2012, které ve své důvodové zprávě explicitně uvádí, že zákon „*určuje pouze základní nezbytné podmínky, které musí být při formulaci pravidel pro výběr odborníků do funkcí ve státních podnicích a v obchodních společnostech dodrženy*“ a tím nechává tvorbu některých pravidel na jednotlivých ministerstvech a územních samosprávných celcích. Hlavním záměrem nového zákona bylo omezení korupčních praktik v procesu jmenování a následného odměňování členů vedení státních podniků. Součástí zákona je proto také stanovení pravidel pro odměňování zástupců státu ve firmách. Největším

²⁰ Stanovisko Platformy pro transparentní veřejné zakázky k právní úpravě transparentnosti vlastnictví při veřejném zadávání a k současnému stavu projednávání novely zákona o veřejných zakázkách, 13.1.2012

²¹ <http://ekonom.ihned.cz/c1-51010550-kompletni-slozeni-dozorcich-rad-statem-ovladanych-firem>

nedostatkem návrhu zákona v jeho podobě ze srpna 2012 se zatím jeví absence kontrolních mechanismů a sankcí, které by hrozily ministerstvům a územním samosprávným celkům ve chvíli, kdy by se rozhodly zákon obcházet.

4.3.7.4 Zákon o financování politických stran

Z hlediska legislativních opatření směřujících k omezení korupčních projevů v České republice je nutné připomenout probíhající diskusi o podobě nového zákona o financování politických stran v kontextu uveřejňování nákladů stran na předvolební kampaně²². Přestože se téma stalo jednou z priorit vládního výboru pro boj proti korupci, není z posledních jednání výboru na přelomu let 2011 a 2012 zřejmé, nakolik je reálná podpora všech vládních koaličních partnerů (ODS, Věci veřejné, TOP09). Pro urychlené zavedení nového zákona byla v roce 2011 a následně také v roce 2012 nejsilnější opoziční strana ČSSD, která navrhovala maximální finanční náklad politické strany na jednu předvolební kampaň ve výši 80 mil. Kč. Postoj koaličních partnerů byl ale na přelomu let 2011 a 2012 velmi opatrný. Nejčastějším argumentem proti novému zákonu byla obava z obcházení limitů „Limity korupci ještě podpoří, protože otevírají větší prostor pro šedou ekonomiku“ uvedl na začátku roku 2012 ministr vnitra Jiří Pospíšil.²³

Neochota většiny stran působících v současné Poslanecké sněmovně může zvyšovat nedůvěru veřejnosti vůči politikům ve věci skutečně ochoty a záměru omezovat protikorupční prostředí. Zatím stále jedinou aktivní vládní politickou stranou prosazující urychlené schválení zákona o financování politických stran jsou Věci veřejné. Návrh zákona byl k dispozici v únoru 2012 zatím pouze v první neveřejné podobě. Naděje vkládané zástupci Věcí veřejných do uvedeného zákona jsou proto v současné době velice nereálné. Jako pravděpodobnou se spíše jeví aktivity některých politických stran potvrdit trend z roku 2010 a zveřejňovat jednotlivé finanční podporovatele na svých webových stránkách. Zatím jediným viditelným dopadem výboru je iniciace vzniku nezávislého orgánu na dohlížení financování stran z ledna 2012.

Nedůvěra politických stran v efektivní dopad nového zákona a větší inklinace k projevům jednotlivých stran formou zveřejňování dílčích informací na veřejně dostupných

---

²² Předvolební kampaň do Poslanecké sněmovně v roce 2010 podle výročních zpráv koaličních stran a největší opoziční strany: ODS – 541,5 mil. Kč; TOP 09 – 107 mil. Kč; Věci veřejné – 108 mil. Kč; ČSSD – 270 mil. Kč,

²³ SVOBODOVÁ, I. Teď budeme džentlmeni In : Reflex, 6. února 2012.

zdrojích proto může umožňovat aktivní vstup dalších aktivních aktérů vystupujících aktivně v boji proti korupci. Jednou z alternativ je vystoupení privátních firem oficiálně podporujících konkrétní politické strany. Také na tyto podporovatele by se měla dle zamýšlených návrhů vztahovat například povinné zveřejňování účetnictví.

Zprávy o hospodaření politických stran za rok 2011, tj. v době, kdy byla otázka nového zákona o financování politických stran mezi politiky řešena, totiž naznačují u některých politických stran přetrvávající netransparentní financování. Například vládní koaliční strana Věci veřejné na začátku dubna 2012 ve své zprávě uvádí finanční dary v celkové hodnotě 11,7 mil. Kč od většího počtu firem sídlících na jedné adrese²⁴. Druhá vládní strana ODS ve své zprávě za rok 2011 uvádí celkový příjem formou darů ve výši 93 mil. Kč. Mezi firmami sponzorující největší vládní stranu dominují středně velké společnosti z oblasti služeb a v jednom případě podnikatelský subjekt z oblasti pojišťovnictví²⁵. Podnikatelské subjekty, které jsou zmiňovány v výročních zprávách politických stran jako dárci, nejsou ve většině případů aktivní v nově vzniklých skupinách a otevřených protikorupčních platformách.

---

²⁴ Zpráva o hospodaření Věcí veřejných, 2011 uvádí firmy, např.: Actea Consulting, Kastelis, Konzultační a informační, Malepar, Ponehodě CZ.

²⁵ Zpráva o hospodaření ODS, 2011 uvádí firmy, např.: Insurance Broker Service, KBJ, Kraspo, Technobal.

Příloha 4.3.CH:

Přístup EU k potírání korupce

Úroveň rozhodnutí pomáhá přibližování právních předpisů jednotlivých států Evropské unie. Nemá přímou závaznost pro jednotlivé státy, závazné jsou ale z hlediska definovaného výsledku (Dvořáček). Mezi hlavní dokumenty patří například Rozhodnutí rady ze dne 25. května 1999 o podmínkách a postupech vnitřního vyšetřování pro boj proti podvodům, úplatkářství a jiné nedovolené činnosti poškozující zájmy Společenství. Dále také Rozhodnutí Komise ze dne 2. června 1999 o podmínkách a postupech vnitřního vyšetřování pro boj proti podvodům, úplatkářství a jiné nedovolené činnosti poškozující zájmy Společenství. V roce 2003 Evropská unie představila právní akt řešící korupci uvnitř sektoru privátních firem, tzv. Rámcové rozhodnutí Rady 2003/568/SVV ze dne 22. července 2003 o boji proti korupci v soukromém sektoru. Ve stejný rok vstoupilo v platnost Rozhodnutí Rady 2003/642/SVV ze dne 22. července 2003 o uplatňování Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie na Gibraltar.

Třetí oblast tzv. úmluv tvoří dva klíčové dokumenty. Prvním je Úmluva o boji proti korupci, vztahující se k úředníkům Evropských společenství nebo úředníkům členských zemí EU, která se zaměřuje na aktivní i pasivní úplatkářství úředníků. Úmluva zahrnuje současně i trestní sankce pro statutární orgány podnikajících právnických osob a obsahuje ustanovení o pravomoci, vydávání a mezinárodní spolupráci (Dvořáček). V roce 1999 Rada Evropské unie představila také Občanskoprávní úmluvu proti korupci.

Příloha 4.3.I:

Akteři v antikorupčním aktivismu - EU

Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) jako úřad zacílený na vyšetřování podvodů se zvláštním nezávislým statutem, který například „v roce 2009 uzavřel 220 případů podvodné činnosti, jejichž vyšetřování trvalo v průměru 2 roky. Tentýž rok se objem finančních prostředků EU, u nichž existovalo podezření na podvod, pohyboval okolo 280 milionů EUR, což představuje pouhé 0,2 % celkového rozpočtu EU. Nejčastějším druhem podvodu je zneužití prostředků ze strukturálních fondů EU, z nichž se financuje zemědělství, projekty v oblasti sociální politiky a regionální rozvoj“.²⁶ Pro další zvýšení efektivnosti činnosti OLAF došlo k 1. únoru 2012 k reorganizaci úřadu, která měla rozdělit dvě hlavní poslání – plnění politické funkce a nezávislého vyšetřování.²⁷

Z pohledu přístupu privátního sektoru je důležitý důraz na některé úpravy v případě předpisů vázaných na veřejné zakázky²⁸ a na povinné audity firem v rámci Evropské unie. Evropská úroveň struktury politických příležitostí je v případě zamýšlených návrhů úprav významná z hlediska činnosti nadnárodních korporací, které jsou současně aktivní také v zahraničí a svá případná vystoupení v boji proti korupci v České republice koordinují v rámci ostatních zemí Evropské unie.

---

²⁶ http://europa.eu/pol/fraud/index_cs.htm

²⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:027A:0005:0008:CS:PDF>

²⁸ Např. Ministerstvo pro místní rozvoj je v případě veřejných zakázek aktivní ve výborech a pracovních skupinách v rámci Evropské unie a mezinárodních organizací (<http://www.portal-vz.cz/Mezinarodni-spoluprace>).

Příloha 4.3.J:

Legislativní opatření - EU

Z hlediska přímých dopadů přistoupení k Evropské unii do legislativních opatření došlo k několika důležitým právním úpravám. Novelizován byl trestní zákon č.96/1999 Sb., směřující proti podplácení domácích i zahraničních veřejných činitelů, a to i v souvislosti s podnikatelskými transakcemi. Dále byl přijat například Zákon č. 137/2001 Sb. o zvláštní ochraně svědků a dalších osob v souvislosti s trestním řízením (zákon č.137/2001 Sb.). Novelizován byl také zákon č.340/2000 sb. o sdružování v politických stranách a v politických a zákon č.61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (zákon č. 159/2000 Sb.).²⁹

Konkrétním výstupem na úrovni mezinárodní spolupráce bylo v době integračního procesu také zapojení České republiky do realizace program OCTOPUS I., který na bázi spolupráce Evropské komise a Rady Evropy realizoval aktivní vystoupení v boji proti organizovanému zločinu a korupci v tranzitivních ekonomikách. OCTOPUS I. Byl zřízen s cílem napomáhat přístupujícím zemím zavést tzv. *acquis EU*

Během postupného úpadku spíše populisticky pojaté akce „čisté ruce“ deklarované vládní ČSSD se stala hlavním impulsem pro realizaci reformy soudnictví podpora ze strany Evropské unie. Proces přistoupení České republiky mezi lety 1997 až 2004 je možné označit za klíčový moment z hlediska postupného nastavení pokusů o koncepční přístup České republiky (legislativní opatření, organizační opatření, mezinárodní spolupráce) k boji proti korupci, který přesahoval původní předvolebně koncipovanou strategii ČSSD. Integrační proces se stal příčinou pro aktivnější vystoupení dalších vlád ČR při pokusu o sestavení strategických protikorupčních opatření, včetně profesionalizace veřejné správy a prvních impulsů směřujících k účinné novelizaci zákona o veřejných zakázkách. Podobně podnětný byl proces přistoupení například v otázce edukace státních úředníků.

Hnacím motorem integrace České republiky do Evropské unie v dalších letech postupně uhasínal. Iniciativu naopak postupně přebírali lokální aktéři moci výkonné, soudní i

---

²⁹ <http://dspace.upce.cz/xmlui/bitstream/handle/10195/32358/CL427.pdf?sequence=1>

zákonodárné, popřípadě nevládní organizace a zájmové skupiny. Přístupový proces a tlak ze strany Evropské unie tak byl postupně nahrazován spíše narůstající nespokojeností veřejností s naplňováním protikorupčních opatření, případně tlakem ze strany médií. V současné době, kdy Evropská unie prioritně řeší otázky spojené se stabilizací EU a přímé dopady globální ekonomické krize (nezaměstnanost, krize v Řecku) nelze předpokládat, že by mohlo dojít, k podobně významnému tlaku ze strany Evropské unie na jednotlivá protikorupční opatření jako tomu bylo na přelomu tisíciletí.

Příloha 4.3.K:

Přístup mezinárodních organizací při potírání korupce

V květnu 1998 proto vznikla tzv. Skupina států proti korupci (GRECO – Group of States Against Corruption), jejíž hlavní přidanou hodnotou je vzájemné sdílení praktických zkušeností jednotlivých států v boji proti korupci. Skupina GRECO 28. března 2003 Zprávu hodnotící Českou republiku v rámci prvního kola hodnocení, která obsahovala celkem devět doporučení pro Českou republiku. V roce 2004 představila Česká republika tzv. Situační zprávu, která byla v březnu 2005 komentována skupinou GRECO jako částečně uspokojivá řešení ze strany České republiky a částečně byly zažádány detailnější informace k předloženým protikorupčním postupům³⁰ Součástí dokumentu předloženého Českou republikou bylo následně také akcentování aktivit v podobě například nově zřízeného informačního portálu www.korupce.cz, nebo pořízení speciálních informačních brožur zaměřených na protikorupční boj.

Zpráva o plnění doporučení Českou republikou přijatá skupinou GRECO z června 2008³¹ se věnovala například otázce propadnutí věcí a majetku s cílem zavést komplexní režim pro zbavení pachatelů prospěchu získaného jejich trestnými činy (novela trestního zákona č. 253/2006 Sb.) nebo úpravě zákona č. 279/2003 týkajícího se správy zabraných věcí na všechny věci zabrané podle trestního řádu. Dokument z roku 2008 obsahoval také doporučení skupiny na řešení otázky stíhání praní peněz jako trestného činu spáchaného v zahraničí, dále také doporučení pro oblast střetu zájmu nebo doporučení skupiny ve věci zavedení jasných pravidel řešících možnost oznamování ze strany úředníků na korupci ve státní správě. (GRECO, 2008).

Rada Evropy

Rada Evropy je instituci s delší historií než má Evropská unie. Ve své činnosti se oblasti lidských práv, a demokracii. V oblasti boje proti korupci předložila tato organizace již v 90. letech dvě mezinárodní smlouvy řešící korupci prostřednictvím trestního práva a současně právě občanského. Jak upozorňuje TI ve svém dokumentu Korupce a protikorupční politika, tato občanskoprávní úmluva proti korupci byla přijata v listopadu 1999 (Civil Law

³⁰ [http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round1/GrecoRC1\(2004\)12_CzechRepublic_CZ.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round1/GrecoRC1(2004)12_CzechRepublic_CZ.pdf)

³¹ [http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round2/GrecoRC2\(2008\)3_CzechRep_CZ.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round2/GrecoRC2(2008)3_CzechRep_CZ.pdf)

Convention on Corruption, ETS No. 174).³² U Rady Evropy působí aktivní uskupení GRECO, Group of States against Corruption. Toto uskupení vzniklo v roce 1998 a dnes má kolem 35 členů. GRECO monitoruje zavedení závazků plynoucích z protikorupčních úmluv Rady Evropy v jednotlivých členských státech.

OECD

OECD disponuje mezivládní organizací nesoucí označení Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF). Smysl organizace je vytvářet a následně dále šířit mezinárodní standardy boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu (viz TI).

Další aktivitou OECD a Evropské unie je aktivita nesoucí označení SIGMA. Uvedená iniciativa vznikla v roce 1992 a jejím hlavním posláním je modernizace veřejné správy. Z hlediska České republiky je zajímavé, že se specializuje také na přípravu kandidátských zemí při přístupových jednání o vstupu do Evropské unie. Ve své činnosti se zaměřuje také na podporu svých členů v otázce poradenství v potírání korupce.

OSN

Významným aktérem na mezinárodní úrovni je OSN, která iniciovala podpis Úmluvy proti korupci z roku 2003. Další smluvním dokumentem je Úmluva proti nadnárodnímu organizovanému zločinu platná od roku 2000. Ve struktuře OSN se otázce potírání korupce věnuje Globální program boje proti korupci, který se orientuje na cílenou podporu v boji proti korupci prostřednictvím nalézání prostředků potlačujících korupci v privátním sektoru, v politice i v sektoru veřejném.

---

³² Přistoupilo k ní již 38 států, k ratifikaci přistoupilo zemí 22. Česká republika Úmluvu podepsala v roce 2000, k ratifikaci pak došlo o dva roky později (č. 3/2004 Sb.m.s.) a Úmluva ETS 174 nabyla účinnosti pro ČR 1. 1. 2004.

Příloha 4.4.A:

***Seznam aktérů – individuální rozhovory
(I. Fáze: září-listopad 2011, II. Fáze: září-listopad 2012)***

SIEMENS – zástupce útvaru Compliance

SKANSKA – pracovník útvaru Komunikace

COCA COLA – pracovník útvaru Public Affairs

PRICEWATERHOUSE COOPERS – 3 pracovníci (útvary CSR, útvary PR, forenzní útvary)

AMCHAM – spolukoordinátor projektu Platforma pro transparentní zakázky a Doporučení pro dodavatele veřejných zakázek

CENTRUM ANDRAGOGIKY – zástupce vedení společnosti

NADAČNÍ FOND PROTI KORUPCI – pracovník zodpovědný za PR

DNV – projektový manažer

VODAFONE – CSR manažer

Hospodářské noviny – novinář

E15 – novinář

www.finance.cz - novinář

Příloha 4.4.B:

CSR dle jednotlivých pilířových oblastí

CSR v ekonomické oblasti

- kodex podnikatelského chování firmy (příp. etický kodex)
- transparentnost
- uplatňování principů dobrého řízení (corporate governance)
- odmítnutí korupce
- vztahy s akcionáři (shareholders dialogue)
- chování k zákazníkům / spotřebitelům
- chování k dodavatelům
- chování k investorům
- ochrana duševního vlastnictví

CSR v sociální oblasti

- firemní filantropie
- dialog s tzv. stakeholders (definice stakeholders viz kapitola 2)
- zdraví a bezpečnost zaměstnanců
- rozvoj lidského kapitálu
- dodržování pracovních standardů, zákaz dětské práce
- vyváženost pracovního a osobního života zaměstnanců (work-life balance)
- rovné příležitosti (pro ženy a muže a ostatní znevýhodněné skupiny obecně)
- rozmanitost na pracovišti (etnické minority, handicapovaní a starší lidé)
- zajištění rekvalifikace propouštěných zaměstnanců pro jejich další uplatnění
- jistota zaměstnání
- lidská práva

CSR v enviromentální oblasti

- ekologická výroba, produkty a služby (standardy řady ISO 14000 a EMAS)
- ekologická firemní politika (recyklace, používání ekologických produktů)
- zmenšování dopadů na životní prostředí
- ochrana přírodních zdrojů

(Zdroj: Trnková, 2004 : 7-8)

Příloha 4.4.C:

Aktéři komerčního sektoru - antikorupční aktivismu

a) profesní organizace

Hospodářská komora ČR

Hospodářská komora ČR se významně zapojila v roce 2011 do přípravy novely zákona o veřejných zakázkách. Svého zástupce má v protikorupčního poradního orgánu magistrátu hl. města Prahy. Stejně tak Hospodářská komora vyvíjí i několik dalších protikorupčních aktivit.

Svaz průmyslu a dopravy ČR

Svaz byl aktivní při přípravě návrhu Zákona o veřejných zakázkách. Na úrovni CSR se podílel na tvorbě dokumentů BUSINESSEUROPE z roku 2009, Memorandu o CSR a Dokumentu o transparentnosti. Obsahem dokumentů bylo připomenutí přetrvávajícího zájmu firem o CSR v době ekonomické krize a potvrzení, že koncept transparentnosti jsou součástí řídicích procesů moderních podniků. Stejně tak byl Svaz aktivní v rámci IOE a BIAC na procesu vytváření ISO 26000 CSR. Stejně tak spolupracoval na revizi Směrnice OECD pro nadnárodní společnosti. Téma protikorupčního boje zařadil v roce 2010 do tzv. Agendy 2010.

Oborové komory

V rámci jednotlivých oborových komor patří mezi nejaktivnější v boji proti korupci Česká komora architektů, u které došlo z důvodu enormní nespokojenosti členů s nárůstem nezákonného zacházení s veřejnými financemi prostřednictvím zadávání veřejných zakázek. Na základě shody v záměru napomoci veřejné správě tento stav řešit došlo v roce 2011 ke změnám v orgánech komory.

Mezinárodní obchodní komora

Mezinárodní obchodní komora pomáhá svým členům zapojovat se do globálního dění prostřednictvím svých mezinárodních struktur. Postoj Mezinárodní obchodní komory působící v České republice k boji proti korupci vychází z dokumentů a představ centrální Mezinárodní obchodní komory, která v roce 2002 představila publikaci "Fighting Corruption -

A Corporate Practices Manual". Záměry dokumentu dále šíří Antikorupční komise. Na přístup Mezinárodní obchodní komory je možné nahlížet jako na metodu autoregulace mezinárodního obchodu. Záměrem komory je prosazení těchto pravidel také na úroveň jednotlivých států formou přímé podpory vlád.

a) advokační organizace

Nadační fond proti korupci

Nadačního fondu proti korupci byl v roce 2011 založen skupinou podnikatelů v čele s osobou Karla Janečka a Stanislava Bernarda. Fond zajišťuje například analytickou činnost přijatých korupčních podnětů a jejich následnou medializaci. Ve stejném roce představil Nadační fond také projekt odměňující osoby, které odhalí korupci významného ekonomického rozsahu. Zakladatelé fondu jsou byly v roce 2011 aktivní při přípravě návrhu v Zákonu o veřejných zakázkách.

Platforma pro transparentní zakázky

Platforma pro transparentní veřejné zakázky vznikla v roce 2010 s cílem zvýšit transparentnost a efektivnost zadávání veřejných zakázek. Výrazně byla od počátku zapojena Americká obchodní komora, na jejíž půdě byly vytvořeny základy pro budoucí podobu platformy. Výrazné aktivity dosahovalo sdružení v době před a po volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2009 a následně v rámci příprav návrhu nového Zákona o veřejných zakázkách, s jehož úspěšným prosazením v PS a Senátu ČR iniciátoři spojovali další existenci Platformy. Členy platformy jsou veřejné instituce, politické strany a podnikatelské asociace. Tato široká základna měla od začátku existence platformy vést k předložení legislativních návrhů, které budou mít konsensuální podporu více zainteresovaných stran aktivních v boji proti korupci. Mezi zakládající členy patří například Asociace krajů ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Úřad vlády ČR, většina hlavních politických stran a klíčové obchodní komory působící v ČR.

Koalice - Doporučení pro dodavatele veřejných zakázek

Iniciativa zaměřená na zlepšení transparentnosti v průběhu zadávání veřejných zakázek. Signatáři tzv. Doporučení se na začátku roku 2011 zavázali k maximálního

dodržování pravidel. Dokument akcentuje respektování právních předpisů České republiky, realizování podnikatelských záměrů dle morálky a etiky. V počátku roku 2011 signovalo tuto aktivitu vzniklou jako podskupinu v rámci Platformy pro transparentní zakázky přibližně 20 signatářů z řad velkých korporací, středně velkých firem, poradenských společností, vzdělávacích agentur, včetně jedné neziskové organizace věnující se monitorování stavu korupce v České republice. V únoru 2012 měla tato aktivita přibližně 50 signatářů, její činnost je oproti začátku roku 2011 spíše utlumena a nelze očekávat, že by v současné chvíli došlo k významným změnám. Organizátoři projektu od začátku deklarují záměr, že smysl tzv. Doporučení má do doby, „než bude tento princip skutečně a úplně aplikován zadavateli, resp. než budou jeho skutečné dodržování zadavatelům ukládat právní předpisy České republiky.“

Business Leaders Forum

Sdružení firem, které usilují o rozvoj a podporu etiky při podnikatelské činnosti. Sdružení je opět úzce propojeno s oblastí CSR. Stejně jako v případě předchozích organizací je politický vliv tohoto sdružení na nízké úrovni. Přesto jeho aktéři se výrazně angažují v rámci ostatních skupin, jež disponují i větším politickým potenciálem.

Korektní podnikání

Sdružení firem, jehož cílem je kultivace podnikatelského prostředí a tím i image celkového podnikání a podnikatelů v České republice. V současné době je tento aktér v otázce protikorupčních aktivit spíše mimo hlavní proud protikorupčních postupů.

Podnikáme bez korupce

V závěru roku 2010 vzniklo občanské sdružení Podnikáme bez korupce. Jeho zakladatelé vysvětlovali vznik sdružení záměrem dále podporovat šíření principu podnikání bez korupce mezi podnikateli dosažení maximálního množství přihlášených podnikatelů k podnikání bez korupce v ČR a organizovat aktivity vzniklé s cílem zneusnadnění korupčních praktik.³³

---

³³ <http://www.podnikamebezkorupce.cz/Stanovy>

10. LITERATURA A JINÉ PRAMENY

10.1 Literatura

BALME, R. – CHABANET, D. *European Governance and Democracy: Power and Protest in the EU*, Lenham, Md., Rowman & Littlefield, 2008, 286 s. ISBN-10: 0742529355

BARTHOLOMEW, D.J. *Stochastic Models for Social Processes*. New York : Willey, 1967. 275 s.

BĚLOHRADSKÝ, V. Korupce jako filozofický problém In : *Právo*, 12. května 2011. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/kultura/salon/233163-vaclav-belohradsky-korupce-jako-filosoficky-problem.html>>.

BERCLAZ, J., GUIGNI, M. Specifying the Concept of Political Opportunity Structures.“ In *Economic and Political Contention in Comparative Perspective*, eds. Maria Kousis a Charles Tilly. Boulder, London: Paradigm Publishers, 2005. s. 15-32.

BLAŽEK, L., DOLEŽALOVÁ, K., KLAPALOVÁ, A. *Společenská odpovědnost podniků* (Working Paper č. 9/2005), Brno: Centrum výzkumu konkurenční schopnosti české ekonomiky, prosinec 2005, ISSN 1801-4496

BUSINESS LEADERS FORUM. *Závěrečná zpráva z výzkumu na téma: Společenská odpovědnost firem – nový faktor firemní konkurenceschopnosti, Společenská odpovědnost firem - Business Leaders Forum*, Dostupné z WWW: <http://www.csr-online.cz/Page.aspx?pruzkum>

CAWSON, A. *Corporatism and Political Theory*, New York : Oxford, B. Blackwell, 1986. 174 s. ISBN 0631132791

CÍSAŘ, O. *Politický aktivismus v České republice*. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2008. 287 s. (Politologická řada ; sv. č. 28) ISBN 978-80-7325-168-0

CÍSAŘ, O. *Transnacionální politické sítě. Jak mezinárodní instituce ovlivňují činnost nevládních organizací*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2004. 166 s. ISBN ISBN: 80-210-3591-9

COLEMAN, J.S. *Introduction to Mathematical Sociology*. New York : Free Press, 1965. 554 s.

ČANÍK, P., ŘEZBOVÁ, L., ZAVREL T. *Metody a nástroje podnikatelské etiky*. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, fakulta podnikohospodářská, 2006, ISBN 80-245-1143-6

ČANÍK, P., ČANÍKOVÁ, P.. *Aplikace metod a nástrojů podnikatelské etiky v českém podnikatelském prostředí*, PLUS-RESEARCH, zpracováno pro Transparency International – ČR, Praha, 2006. Dostupné z WWW: <http://www.plus-research.cz/downloads/amanpe.pdf>

DANČÁK, B.; HLOUŠEK, V.; ŠIMÍČEK, V. *Korupce: Projevy a potírání v České republice a v Evropské unii*. Brno : Masarykova univerzita, 2006. 309 s. ISBN 80-210-4062-9.

DONATH, BUSINESS & MÉDIA. *Www.dbm.cz* [online]. 2007. *Vnímání korupce v ČR: Výzkum mezi politiky a manažery*. Dostupné z WWW: <http://www.dbm.cz/pfile/1Zprava_o_korupci.pdf>.

DONATH, M. Informace, kontakty a vliv In: *Ekonom : Economica*. -- ISSN 1210-0714. -- Roč. 49, č. 20 (20050519), s. 54-57

DVOŘÁKOVÁ, V. *Fungování politických stran jako zdroj vytváření systémové korupce*. [online]. 2011. Dostupné z WWW: <http://www.zlatakoruna.info/doc/X_Dvorakova.pdf>.

EHRlich, A. Participation in Illegitimate Activities. In: *The Economics of Crime and Punishment*. Ed. By G.S.Becker and W.M. Landes University of Chicago and National Bureau of Economic Research. New York, 1974. s. 68-134. ISBN 0-87014-263-1.

EISINGER, P. K. *The Conditions of Protest Behaviour in American Cities*. The American Political Science Review, Vol.67 : (March), 1973

ETZION, A. *Morální dimenze ekonomiky*. Praha: Victoria Publishing, 1995. 243 s. ISBN 80-85865-19-X.

FLEISSHER, B.M. *The Economics of Delinquency*. Chicago : Quadrangle, 1966.

FRANC, P., NEZHYBA, J., HEYDENREICH, C.: *Když se bere společenská odpovědnost vážně*. Brno : Ekologický právní servis, 2006. 72 s. ISBN: 80-86544-08-7.

FRIČ, P.. *Korupce na český způsob*. Praha : G plus G, 1999. 302 s. ISBN 80-86103-26-9.

FRIČ, P.. Systémová past. Protikorupční boj – Zambie, či naděje demokracie In: *Respekt*, 19.6.2011. Dostupné z WWW: <<http://respekt.ihned.cz/c1-52093540-systemova-past>>.

HONZEJK, P. Tržní řešení korupce. In: *Hospodářské noviny, Názory*, 16.2.2010.

GAMSON, W.A., Meyer, D. S. "Framing Political Opportunity." 1996 Pp. 275-290 in *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings*, edited by D. McAdam, J. D. McCarthy, and M. N. Zald. Cambridge: Cambridge University Press.

GRANOVETTER, M. Threshold Models of Collective Behavior. In *The American Journal of Sociology*, Vol. 83, No. 6 (May, 1978), s. 1420-1443.

JENLINK, P.M. *Dewey's Democracy and Education Revisited: Contemporary Discourses for Democratic Education and Leadership* Publication Date: June 16, 2009 | ISBN-10: 1607091259 | ISBN-13: 978-1607091257

JOHNSTON, Michael (Eds.): *Political Corruption. Concepts & Contexts*. 3. vyd. New Brunswick, Transaction Publisher, 2002 s. 41.–58.

JORDAN, A. G. *Democracy and interest groups : enhancing participation?* Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2007. 233 s. ISBN 978-0-333-76333-9

KALÁB, V. Kovářova zářivá pověst nese šrámy In: *Lidové noviny*, 17.8.2011

KAMENÍK, M. Chobotníci lobbismu se daří ve tmě. In: *Mladá fronta Dnes - Praha* : MaFra. - - ISSN 1210-1168. -- Roč. 19, č. 227 (20080926), s. A/9

KITSCHOLT, H. P. *Political Opportunity Structures and Political Protest: Anti-Nuclear Movements in Four Democracies*. 2010. *British Journal of Political Science*, Vol. 16, No. 1 (Jan.), s. 57-85. <<http://www.jstor.org/stable/193981>>

KLESLA, J. V dlouhodobém období se nám vyplatí podnikat eticky, říkají firmy In *Hospodářské noviny*, 16.1.2012.

KLITGAARD, R.; MACLEAN-ABAROA, R.; PARIS. H. *Corrupt Cities. A practical Guide to Cure and Prevention*. Oakland, Kalifornia : ICS PRESS, 2000. 162 s. ISBN: 1-55815-511-2.

KLITGAARD, R. *K bodu obratu v boji proti korupci*. [online]. 2012. Dostupné z WWW: <<http://www.vz24.cz/clanky/k-bodu-obratu-v-boji-proti-korupci>>.

KLITGAARD, R. *Leadership under Systemic Corruption*. [online]. 2004. Dostupné z WWW: <http://www.cgu.edu/include/Leadership_Under_System_Corruption_12-04.pdf>.

KOUKAL, P. *Korupce v obchodních vztazích a podnikání – mezinárodní souvislosti* [online]. 2011. Dostupné z WWW: <<http://pravniciradce.ihned.cz/c1-52400120-korupce-v-obchodnich-vztazich-a-podnikani-mezinarodni-souvislosti>>.

KRIESI, H. Political Context and Opportunity. In Snow, D., Soule, S., and Kriesi, H. (Eds.). *The Blackwell Companion to Social Movements*. 2004. Malden/Oxford/Carlton: Blackwell Publishing.

KUBÁTOVÁ, Z. Elitě byznysu došla trpělivost s korupcí In: *Hospodářské noviny*, 19.9.2011.

KUČERA, P. *Veřejnou zakázku nelze získat bez korupce, tvrdí firmy* [online]. 2010, Dostupné z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/finance/podnikani/clanek.phtml?id=661012>>.

KUŽÍLEK, O. Další 106 odpovědí na Vaše otázky [online]. 2007. Dostupné z WWW: <<http://www.otevrete.cz/ucast-obcanu-na-rozhodovani/publikace-dalsich-106-odpovedi-na-vase-dotazy-oldrich-kuzilek-44.html>>.

McADAM, D.. *Political Process and the Development of Black Insurgency, 1930-1970*. Chicago : University of Chicago Press, 1982

MEYER, D. S. – MINKNOFF, D. C. Conceptualizing political opportunity. *Soc. Forces*. In press, 2004

MISES, L. *Byrokracie*. Praha : Liberální institut, 2002. 205 s. ISBN 8086389227

NYE, J. S. „Corruption and Political Development. A Cost-Benefit Analysis.“ Pp. 963-983 in *Political Corruption: A Handbook*, ed. by A. J. Heidenheimer, M. Johnston and S. Levine, New Brunswick, NJ: Transition Publishers.

OLAF. *Zpráva o činnosti dozorčího výboru OLAF*, červen 2009–prosinec 2010. Úřední věštník Evropské unie. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-sup_comm/scar_2009_2010_cs.pdf.

OPP, K.-D. *Theories of Political and Social Movements : A multidisciplinary introduction, critique, and synthesis*. 1st edition. Abingdon, UK : Routledge, 2009. 406 s. ISBN 978-0-415-48389-6.

OPEN SOCIETY INSTITUTE. *Korupce a protikorupční politika v České republice*, 2002. Dostupné z WWW: <http://old.transparency.cz/pdf/osi_2.pdf>

OŽIVENÍ, o.s. *Možnosti kontroly veřejných zakázek*. [online]. 2007. Dostupné z WWW: <<http://www.bezkorupce.cz/documents/ostatni-prezentace/kontrola-vz-usti-n-labem-07.ppt>>.

PAVEL, J.. *Efektivnost fungování kontrolních systémů veřejných zakázek v České republice*. Praha, Transparency International — Česká republika, 2009, ISBN 978-80-87123-10-2

PEHE, J. *Co je systémová korupce a Jak z ní ven?* [online]. 2011. Dostupné z WWW: <http://www.pehe.cz/Members/redaktor/co-je-systemova-korupce-aneb-jak-z-ni-ven> >.

PHILIP, M. *Defining Political Corruption*. Paper to Political Corruption Conference, Nottingham June 10-11, 1996.

PLATFORMA PRO TRANSPARENTNÍ ZAKÁZKY. *Www.transparentnizakazky.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-06-01]. Závěrečná zpráva expertní skupiny. Dostupné z WWW: <<http://www.transparentnizakazky.cz/images/Zaver.%20zprava%20-%20Priloha%2013052010.pdf>>.

POTŮČEK, M. a kol. *Veřejná politika*. Praha: SLON, 2005. 399 s. IBSN 80-86429-50-4.

POTŮČEK, M. a kol. *Nejen trh*. Praha: SLON, 1997. 188 s. IBSN 80-85850-26-5.

PRICEWATERHOUSECOOPERS. *Průzkum názorů generálních ředitelů*, 2011. Dostupné z WWW: <http://www.pwc.com/cz/cs/tiskove-zpravy-2011/vlada-musi-presvedcit-generalni-reditele-ze-boj-s-korupci-mysli-vazne.jhtml>

SCHELING, T. Dynamic Models of Segregation. In: *Journal of Mathematical Sociology 1* (July), 1971. s. 143-186.

SMITH, J. – FETNER, T. "Structural Approaches in the Sociology of Social Movements." Chapter in Conny Roggeband and Bert Klandermans, eds. *Handbook of Social Movements Across Disciplines*. NY: Springer Press, 2007, pp. 13-57.

SNOW, David A. – ROCHFORD, Burke E. - WORDEN, Steven K.- BENFORD, Robert D. Frame Alignment Processes, Micromobilization, and Movement Participation. In: *American Sociological Review 51*, No. 4 (Aug, 1986.), s. 464-481.

STEFES, CH.H. Governance, the State, and Systemic Corruption: Armenia and Georgia in Comparison, CRIA. From vol. 2, 2008

SVENSSON, J. Eight Questions about Corruption. In *Journal of Economic Perspectives*, 2005. s. 19-42.

SVOBODOVÁ, I. Ted' budeme džentlmeni In: *Reflex*, 6./ 6. února 2012

TANZI, V. Corruption Around the World. Causes, Consequences, Scope, and Cures. In: *IMF Staff Papers*. 1998, vol.45, no.4, s.. 559 – 594.

TARROW, S. *International Institutions and Contentious Politics: Does Internationalization Make Agents Freer or Weaker?*. Presented to the Panel on „Coping with World Transitions“. American Sociological Association Annual Meeting. Chicago Illinois, August 6, 1999 [online]. Dostupné z WWW: <http://www.nd.edu/~dmyers/cbsm/vol2/stasa99.PDF>

TARROW, S. From Lumping to Splitting: Specifying Globalization and Resistance. In J. Smith, H. Johnson (eds.) *Globalization and Resistance. Transnational Dimensions of Social Movements*. Lanham, Boulder, New York, Oxford. 2002 : Rowman and Littlefield, s. 229–249.

TARROW, S.. *Power in Movement : Social Movements and Contentions Politics*. 2nd edition. Cambridge : Cambridge University Press, 1998. 271 s. ISBN 978-0-521-62947-8.

TILLY, Ch. 1978. *From Mobilization to Revolution*. Reading, Mass.: Addison-Wesley.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL – ČR. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě* [online]. Česká republika : Transparency International , 2008. 214 s. ISBN 978-80-87123-04-1. Dostupné z WWW: <http://www.transparency.cz/doc/vzdelavani_skripta2008_1.pdf>.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL – ČR. *Studie národní integrity* [online]. Česká republika : Transparency International , 2011. 251 s. Bez ISBN. Dostupné z WWW: <http://www.transparency.cz/doc/TIC_Studie_narodni_integrity_www.pdf>.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL – ČR. *Závěrečná zpráva o realizaci projektu „Právní protikorupční poradenské středisko“ za období říjen 2009 – červen 2010* [online]. Dostupné z WWW: <<http://www.transparency.cz/pdf/alac-zprava-OSF-2009-2010.pdf>>

TRANSPARENCY INTERNATIONAL. *Report on the Transparency International Global Corruption Barometr 2005* [online]. Dostupné z WWW: http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/gvb/2005>

TRNKOVÁ, J.: *Společenská odpovědnost firem, kompletní průvodce tématem & závěry z průzkumu v ČR*, Business Leaders Forum, únor 2004 [online]. Dostupné z WWW: <http://www.blf.cz/csr/cz/vyzkum.pdf>

UHLÁŘ, P. Lobbying a korupce při tvorbě veřejné politiky. In: *Psychologie v ekonomické praxi*. 2007, roč. 42, č. 3/4, s. 95-97

VALTEROVÁ, A. Pluralismus a korporativismus: využitelnost klasických modelů zájmové politiky jako rámce pro teoretický výzkum. *Středoevropské politické studie*. Ročník XI, Číslo 4, s. 267-283

VOIGT, S. *Institucionální ekonomie*. Vyd. 1. Praha : Alfa Nakladatelství, 2008. 236 s. ISBN 978-80-87197-13-4.

VOLEJNÍKOVÁ, J. *Korupce v ekonomické teorii a praxi*. Profess Consulting, 2007. 390 s. ISBN 978 80-7259-055-1.

WEBER, M. *Protestantská etika a duch kapitalismu*. 1. vyd. Praha : Metodologie, sociologie a politika. Oikoymenh Praha, 1998. ISBN 978-80-7298-389-6.

WHITMORE, B. Jak lobbismus přerůstá v úplatkářství. In: *Lidové noviny* - Praha. ISSN 0862-5921. -- Roč. 19, č. 24 (20060128), s. 1,12

10.2 Veřejněpolitické dokumenty

a/ Česká republika

„Navrhnout koncepci ofenzivních metod odhalování korupce pracovníků a funkcionářů veřejné správy“, (usnesení vlády ČR č. 673 ze dne 29. října 1997)

Vládní program boje proti korupci, (usnesení vlády ČR č. 125 ze dne 17. února 1999)

Zpráva o korupci v České republice v roce 2001 a o plnění harmonogramu opatření Vládního programu boje proti korupci. Dostupné z WWW:

<<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2002/korupce/postoje.html>>

Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011 (usnesení vlády ČR č. 1199 ze dne 25. října 2006). Dostupné z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/3418>>.

Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012, (usnesení vlády ČR ze dne 5. ledna 2011 č. 1 a usnesení vlády ze dne 19. ledna 2011 č. 65.). Dostupné z WWW:

<<http://www.mvcr.cz/clanek/>

[uplna-verze-strategie-vlady-v-boji-proti-korupci-na-obdobi-let-2011-a-2012.aspx](http://www.mvcr.cz/clanek/uplna-verze-strategie-vlady-v-boji-proti-korupci-na-obdobi-let-2011-a-2012.aspx). >

Protikorupční program resortu Ministerstva financí (Ministerstvo financí

Č. j.: 56/108 760/2011 – 562). Dostupné z WWW:

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Protikorupcni_program_MF__RPP_MF_2012.pdf>

Návrh expertní skupiny ministra pro místní rozvoj. Dostupné z WWW:

<<http://www.mmr.cz/Verejne-zakazky-a-PPP/Novela-o-zakazkach/Navrhy-Expertni-skupiny>>

Akční plán České republiky „Partnerství pro otevřené vládnutí“. Dostupné z WWW:

<http://www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/karolina-peake/tiskove-zpravy/Akzni-plan-OGP.pdf>

b/ zahraničí

European Commission (2001) - GREEN PAPER: Promoting a European framework for corporate social responsibility, Brussels: European Commission, Directorate-General for Employment and Social Affairs, 2001, ISBN 92-894-1478-2

Position Paper on Corporate Social Responsibility & The EU Multi-Stakeholder Forum Process, 2004 (Green, 8). Dostupné z WWW:

http://www.transportenvironment.org/docs/Positionpapers/2004/April2004_Position-CSR-EU_Green8.pdf

Rada Evropy (1997) - Úmluva o boji proti korupci, vztahující se k úředníkům Evropských společenství nebo úředníkům členských zemí EU nebo úředníkům členských zemí Evropské unie.

Rada Evropy (1999) - Občanskoprávní úmluvu proti korupci Rady Evropy.

OSN (2000) - Úmluva proti nadnárodnímu organizovanému zločinu.

OSN (2003) - Úmluva proti korupci z roku 2003.

Skupina států proti korupci – GRECO (2007) - Dodatek ke zprávě o plnění doporučení Českou republikou (První kolo hodnocení). Dostupné z WWW:

<[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round1/GrecoRC1\(2004\)12_CzechRepublic_CZ.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round1/GrecoRC1(2004)12_CzechRepublic_CZ.pdf)>

Skupina států proti korupci – GRECO (2008) – Zpráva o plnění doporučení Českou republikou (Druhé kolo hodnocení). Dostupné z WWW:

<[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round2/GrecoRC2\(2008\)3_CzechRepublic_CZ.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round2/GrecoRC2(2008)3_CzechRepublic_CZ.pdf)>

10.3 Legislativní podklady

- Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, dále novela předchozího zákona, zákon č. 179/2010 Sb., o veřejných zakázkách.
- Zákon č. 139/2010 Sb. o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon)
- Zákon č. 49/2010 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku (novela k zákonu č. 137/2010 Sb., o veřejných zakázkách).
- Zákon č. 40/2009 Sb., § 331 – přijetí úplatku s možností uložení trestu až osm let svobody, § 332 – podplácení s trestem až šest let odnětí svobody, § 333 – nepřímé úplatkářství s trestem až tři let, § 329 – zneužití pravomoci úředních osob, § 256 – sjednání výhody při zadání veřejných zakázek a § 257 – pletichy při zadávání veřejné zakázky a veřejné soutěži.
- Trestní zákon, 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 160 - přijímání úplatku, § 161 – podplácení, § 162 - nepřímé úplatkářství
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy
- Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu

10.4 Internetové zdroje navštěvované při zpracování práce

www.amcham.cz (Americká obchodní komora v ČR)

www.ano2011.cz

www.apra.cz (Asociace Public Relations Agentur)

www.bezkorupce.cz

www.byznysprospolecnost.cz

www.coe.int

<http://corporate-responsibility.org/>

www.cssd.cz

www.cvvm.cz

www.dbm.cz (Donath Business & Média)

www.dnv.cz (Det Norske Veritas)

<http://ec.europa.eu>

<http://eur-lex.europa.eu>

www.gfk.cz

www.justice.cz

www.korupce.cz

www.linka199.cz

www.mmr.cz

www.mpvr.cz

www.nfpk.cz (Nadační fond proti korupci)

www.nku.cz

www.ods.cz

www.osce.org

www.otevrete.cz

www.oziveni.cz

www.podnikamebezkorupce.cz

www.spcr.cz

www.top09.cz

www.transparency.cz

www.transparency.org

www.transparentnizakazky.cz

www.trestni-rizeni.com

www.uohs.cz

www.veciverejne.cz

www.verejnostprotikorupci.cz

www.wbcds.org

10.5 Zkratky

AMCHAM – Americká obchodní komora v ČR
APRA – Asociace Public Relations Agentur
BE – Business Ethic
CSR – Corporate Social Responsibility
DBM – Donáth Business & Média
DNV – Det Norske Veritas
EBRD – Evropská banka pro obnovu a rozvoj
GRECO - Group of States against Corruption / Skupina států proti korupci
MVČR – Ministerstvo vnitra ČR
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu
MVČR – Ministerstvo vnitra ČR
NERV – Národní ekonomická rada vlády ČR
NFPK – Nadační fond proti korupci
NIS – National Integrity System
NKÚ - Nejvyšší kontrolní úřad
OECD – Organization for Economic Co-operation and Development /
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OLAF – European AntiFraud Office/ Evropská úřad pro boj proti podvodům
OOS – Organizace občanské společností
OSI – Open Society Institute
OSN – Organizace spojených národů
POS – struktura politických příležitostí
PWC – PriceWaterhouseCoopers
TI-ČR – Transparency International Česká republika
TI – Transparency International
ÚOKFK - Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie
a vyšetřování
ÚOHS – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
WBCSD - World Business Council for Sustainable Development
ZVZ – Zákon o veřejných zakázkách